

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

ΙΕΡΕΑΣ

ΚΡΕΩΝ

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

ΙΟΚΑΣΤΗ

ΑΓΓΕΛΟΣ

ΘΕΡΑΠΩΝ ΛΑΪΟΥ

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ

ΧΟΡΟΣ

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Παιδιά μου, νέα γενιά τοῦ ἀρχαίου τοῦ Κάδμου,
γιατί κάθεστε ἐδῶ στὰ σκαλοπάτια
στεφάνια καὶ κλαδιὰ ἰκεσίας κρατώντας;
Κι εἶναι ἡ χώρα πνιγμένη στὸ λιβάνι
κι ἀχᾶ ἀπὸ στεναγμούς καὶ μοιρολόγια.
Μὴ θαρρώντας ἀπὸ ἄλλους μηνυτάδες
πῶς πρέπει νὰ τὸ μάθω, ἐδῶ ἦρθα ὁ ἴδιος
ἐγὼ ὁ τρανὸς καὶ ξακουστὸς Οἰδίπους.
Γέρο, ἐσύ λέγε, ἀφοῦ σωστὸ εἶναι πρῶτος
νὰ λαλῆς, πῶς ἐδῶ εἴστε συναγμένοι;
ἀπὸ φόβο ἢ λαχτάρᾳ; θέλω σὲ ὅλα
νὰ σᾶς βοηθήσω· γιατί ἄπονος θά' μουν
ἂν δὲ μὲ συγκινοῦσε ἡ δέησή σας.

ΙΕΡΕΑΣ

Ἄρχοντα Οἰδίπου τῆς χώρας μου, βλέπεις
τὰ χρόνια μας, ἐμᾶς, πού στοὺς βωμούς σου
καθόμαστε, ἄλλοι μὲ ἄπλερα φτερούγια,
ἄλλοι βαρειοὶ ἀπ' τὰ γερατειὰ ἱερεῖς,
κι ἐγὼ τοῦ Δία, καὶ διαλεχτοὶ ἀπ' τοὺς νέους.

Ὅσοι λείπουν, γυρνοῦν στεφανωμένοι
στὶς ἀγορές, μπρὸς στοὺς δυὸ τῆς Παλλάδας
ναοὺς, στὴ μαντική τοῦ Ἴσμηνοῦ στάχτη.
Γιατὶ, ὡς βλέπεις, ταραάζεται ὅλη ἡ χώρα
καὶ δὲν μπορεῖ ἀπ' τὰ βάθη τοῦ ἁγίου σάλου
νὰ σηκώσει κεφάλι ν' ἀνασάνη.
Στὸ φούσκωμα οἱ καρποὶ τῆς γῆς μαραίνουν,
φοφοῦν τὰ βόδια, κι ἄγονη εἶναι ἡ γέννα
κάθε γυναίκας. Στοιχειὸ φλογισμένο,
τὸ ἄγριο θανατικό, χυμᾶ κι ἀδειάζει
τὴ χώρα τὴν Καδμεία, τὸ μαῦρον Ἄδη
μὲ στεναγμοὺς πλουτίζοντας καὶ θρήνους.
Θεὸς μήτε γιὰ μέ, μήτε γιὰ τούτους
πού τοὺς βωμοὺς σου ἀγκαλιάζουν δὲν εἶσαι,
μὰ ἀπ' τοὺς ἄντρες ὁ πρῶτος στῆς ζωῆς
τις τύχες, ἢ σ' ὅ,τι θεόσταλτο εἶναι.
Τὴν πόλη, ὡς ἤρθες, ἀπ' τὸ φόρο λύτρωσες
πού ἔδινε στὴν αἰμόχαρη γητεύτρα,
χωρὶς ἀπὸ μᾶς τίποτα νὰ μάθης,
νὰ φωτιστῆς· μὲ τοῦ Θεοῦ μονάχα
τὴν εὐκὴ μᾶς συνέφερες, ὡς λένε.
Τώρα γονατιστοὶ παρακαλοῦμε
ὅλοι ἐδῶ, τρανὲ Οἰδίπου, νὰ μᾶς εὕρης
κάποια γιατρεία, ἂν φωνὴν ἔχης ἀκούσει
θεῶν, ἢ ἀπὸ θνητοὺς ἂν ξέρης κάτι.

Γιατὶ κάθε πολύπειρου τὰ λόγια
τὰ βλέπω ἀληθινὰ νὰ βγαίνουν πάντα.
Ἔλα, τὴν πόλη ἀνάστησε, ἐσύ, ὁ πρῶτος
θνητός· σωτήρα τούτη ἡ γῆ σὲ κράζει
γιὰ τὴν παλιά σου, πρόθυμη βοήθεια.
Μὰ ἄς μὴν ποῦν πῶς στὰ χρόνια σου σταθήκαμε,
στὰ πόδια γιὰ νὰ πέσουμε καὶ πάλι.
Στέρωσε τούτη ἀκλόνητα τὴν πόλη·
κι ὅπως τότε, καλότυχος, γαλήνη
μᾶς χάρισες, καὶ σήμερα ὁ ἴδιος γίνε.
Ἄν ἐδῶ ἀκόμα βασιλέψης, κάλλιο
νὰ κυβερνᾷς λαό, παρὰ ἄδεια χώρα·
γιατὶ οὔτε κάστρο, οὔτε καράδι ἀξίζει,
ἂν εἶναι ἔρμο, χωρὶς ἀνθρώπους μέσα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

ὦ παιδιά μου ἄμοιρα, ἤρθατε ζητώντας
γνωστὰ κι ὄχι ἄγνωστα· ὅλοι πῶς πονᾶτε
τὸ ξέρω ἐγὼ καλά, μὰ ὥστόσο ὁ πόνος
κανενός σας δὲ φτάνει τὸ δικό μου.
Τὶ ὁ καημός σας καθέναν σας ἀδράχνει
χώρια ἀπ' τοὺς ἄλλους, μὰ ἡ ψυχὴ ἡ δική μου
κλαίει μαζί ἐμὲ καὶ σὲ κι ὅλη τὴ χώρα.
Δὲ μὲ ξυπνᾶτε λοιπὸν ἀπ' τὸν ὕπνο.

Δάκρυα πολλά ἔχω χύσει καὶ σὲ μύριους
δρόμους πλανεύτη ἢ σκέψη μου ἀπ' τὴν ἔγνοια,
καὶ τὴ μόνη γιατρεία πού βρῆκα τέλος
αὐτὴ ἔκανα· τὸ γιὸ τοῦ Μενοικέα,
τὸν ἀδερφό μου, τὸν Κρέοντα, στοῦ Φοίβου
τὸ μαντικὸ ναὸ ἔστειλα, νὰ μάθῃ
τί ἂν κάνω, ἢ τί ἅμα πῶ τὴν πόλη σώζω.
Μὰ ὡς λογιάζω τίς μέρες πού περάσαν
ἀπὸ τότες, ξαφνιάζομαι, τὶ ἀλήθεια
πιότερο καιρὸ λείπει ἀπ' ὅ,τι πρέπει.
Ἄς γυρίσῃ, κι ἐγὼ καταραμένος
νὰ ἔμαι, ἂν δὲν κάνω ὅ,τι ὁ Θεὸς προστάζει.

ΙΕΡΕΑΣ

Γιὰ καλὸ τὸν μελέτησες, τί τοῦτοι
τὸν Κρέοντα τώρα πού ἔρχεται μοῦ δείχνουν.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

ᾠ Ἀπόλλωνα, ἢ καλὴ του ἢ τύχη ἄς φέρνῃ
τὴ σωτηρία, τὰ μάτια του ἔτσι ὡς λάμπουν.

ΙΕΡΕΑΣ

Χαρῶπὸς μοιάζει, ἀλλιῶς στεφάνι δάφνης
φουντωτῆς δὲ θὰ φόραε στὸ κεφάλι.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Θὰ ἰδοῦμε, μπορεῖ πιά νὰ μᾶς ἀκούσῃ.
Ἄρχοντα, ἀδερφέ, γιὲ τοῦ Μενοικέα,
τί εἶναι ὁ χρησμὸς τοῦ Θεοῦ, πού μᾶς φέρνεις;

ΚΡΕΩΝ

Καλὸς· γιατί ἂν τὰ λυπηρά, λέω, τύχη
καὶ βγοῦν δεξιά, πάλι εὐτυχία θὲ νὰ ἔναι.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Καὶ ποιὸς εἶναι ὁ χρησμὸς; γιατί οὔτε θάρρος,
οὔτε φόβο ἀπ' τὰ λόγια σου αὐτὰ παίρνω.

ΚΡΕΩΝ

Ἄν θέλῃς μπρὸς σ' αὐτοὺς ν' ἀκούσῃς, εἶμαι
ἔτοιμος νὰ σ' τὸ πῶ, ἀλλιῶς πᾶμε μέσα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μίλα σ' ὄλους, γιατί πονῶ γιὰ τούτους
πιότερο ἐγώ, παρὰ γιὰ τὴ ζωὴ μου.

ΚΡΕΩΝ

Λοιπὸν θὰ πῶ ὅσα ἀπ' τὸ Θεὸ ἔχω ἀκούσει.

Καθαρά, βασιλιά, προστάζει ὁ Φοῖβος
νὰ διώξουμε τὸ μίασμα, ποῦ ἡ γῆ τούτη
θρέφει, μὴ κακὸ ἀγιάτρευτο μᾶς μείνη.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τὸ κακὸ ποιό εἶναι, ποιός ὁ καθαρμός του;

ΚΡΕΩΝ

Ὁ φονιάς νὰ βρεθῆ, ἢ τὸ φόνο φόνος
νὰ ξεπλύνῃ· εἶναι τὸ αἷμα αὐτὸ ὁ χαμός μας.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Καὶ ποιός αὐτός, ποῦ τέτοιο εἶναι γραφτό του;

ΚΡΕΩΝ

Εἶχαμε, βασιλιά, ἄρχοντά μας πρῶτα
τὸ Λάιο, πρὶν ἐσὺ ἐδῶ βασιλέψης.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τὸ ἄκουστά, ποτέ μου δὲν τὸν εἶδα.

ΚΡΕΩΝ

Τὸν σκότωσαν· γι' αὐτὸ μᾶς μηνᾶ ὁ Φοῖβος
ἢ τιμωρία νὰ πέση στοὺς φονιάδες.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Καὶ ποῦ εἶναι αὐτοί; Ποῦ τώρα τὰ σθησμένα
θὰ βρεθοῦν χνάρια παλιᾶς ἀμαρτίας;

ΚΡΕΩΝ

Σ' αὐτὴν ἐδῶ τῆ γῆ, εἶπε. Ὅτι γυρέψης
βρίσκεις, μόνο τ' ἀζήτητο ξεφεύγει.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μὰ ποῦ, στὸ σπίτι, στὰ χωράφια, ἢ σ' ἄλλη
ξένη χώρα, τὸ Λάιο τὸν χτυπήσαν;

ΚΡΕΩΝ

Προσκυνητῆς σ' ἓνα μαντεῖο, μᾶς εἶπε,
πήγαινε, μὰ δὲ γύρισε πιά πίσω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Καὶ δὲ βρέθηκε οὔτε ἓνας σύντροφός του
ποῦ κάτι νὰ ἄχη δεῖ, νὰ μᾶς φωτίσῃ;

ΚΡΕΩΝ

Σκοτωθῆκαν ὅλοι. Ἐνας ποῦ ἀπ' τὸ φόβο
ἔφυγε, αὐτὸς ἓνα νὰ πῆ εἶχε μόνο.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ποιό πράμα; Τὶ πολλὰ ἀπ' τὸ ἓνα μποροῦμε
νὰ μάθουμε, ἂν ἀρχὴ μᾶς δώση ἐλπίδας.

ΚΡΕΩΝ

Ληστές, μᾶς εἶπε, ἀπάντησαν, κι ὄχι ἓνας,
πλῆθος ἦταν πού σκοτώσε τὸ Λαίο.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Καὶ πῶς ληστής τὸ φόνο θὰ τολμοῦσε,
ἂν δὲν τὸν εἶχαν ἀπὸ δῶ πλερώσει;

ΚΡΕΩΝ

Τὸ εἶπαν πολλοί. Μὰ πιά, ἅμα ἐχάθη ἐκεῖνος,
κανείς, στίς συφορές, δὲν τὸν θυμόταν.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ποιά συφορὰ μποροῦσε νὰ ἐμποδίση
νὰ μάθετε πῶς πέθανε ὁ ἄρχοντάς σας;

ΚΡΕΩΝ

Ἡ Σφίγγα, αὐτὴ ἔκανε ὅ,τι ἦταν μπροστά μας
νὰ κοιτοῦμε, τ' ἀθώρητα ξεχνώντας.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Πάλι ἐγὼ ὅλα ἀπ' ἀρχῆς θὰ φανερώσω.
Ἄξια ὁ Θεὸς καὶ σὺ τὸ νοῦ μας πίσω
στὸ νεκρὸ ξαναφέρνετε ἔτσι, δίκια,
κι ἐμὲ θὰ δῆτε σύμμαχό σας, τούτη
νὰ ἐκδικήσω τὴ χώρα καὶ τὸ Φοῖβο.
Ἄχι γιὰ φίλους μακρινούς, γιὰ μένα
τὸν ἴδιο τὸ κρίμα θὰ ξεπλύνω.

Γιατὶ ἐκείνου ὁ φονιάς δὲν μπορεῖ τάχα
κι ἐμὲ μὲ τὸ ἴδιο τὸ χέρι νὰ σκοτώση;
Γιὰ κεῖνον ἂν δουλεύω, ὄφελός μου εἶναι.
Ἔτσι, παιδιὰ, γοργὰ ἀπ' τὰ βάρηρα τοῦτα
σηκωθῆτε, μαζεῦτε τὰ κλαδιά σας,
καὶ τὸ λαό μου ἐδῶ ἄς συνάξῃ κάποιος,
γιατὶ ὅλα ἐγὼ θὰ κάνω. Ἡ θὰ σωθοῦμε
μὲ τὴν εὐκὴ τοῦ Φοίβου, ἢ θὰ χαθοῦμε.

ΙΕΡΕΑΣ

Παιδιὰ μου, ἄς σηκωθοῦμε, ἤρθαμε δῶ
γιὰ ν' ἀκούσουμε τοῦτα πού μᾶς τάζει.
Κι ὁ Φοῖβος, τίς μαντεῖες πού στέλνει, ἄς γίνῃ
σωτήρας μας, κι ἄς κόψη τὴν ἀρρώστια.

ΧΟΡΟΣ

Ποιά τοῦ Δία λόγια γλυκὰ ἀπ' τοὺς Δελφούς τοὺς πο-
λύχρυσους τώρα

ἐδῶ ἀντηχοῦν στήν Ξακουστή
Θήβα; ^{ποια} Σαστίζει τὰ φρένα μου ὁ τρόμος καὶ σύγκορ-
μος τρέμω,

Σωτήρα μου, Ἀπόλλωνα Δήλιε,
σκιάζομαι ἐσένα, ποιά σήμερα τάχα
ἢ σὲ μελλούμενες ὄρες, ποιά χρέη θὰ γυρέψης καὶ πάλι; ^π
Πές μου το, ὦ Ἐλπίδας χρυσῆς τὸ βλαστάρι, Φωνὴ
ἐσὺ οὐράνια.

Πρῶτα σὲ κράζω, Ἀθηνᾶ ἐσένα, ἀθάνατη κόρη τοῦ Δία,
καὶ τὴν προστάτρια ἀδερφή

Ἄρτεμη, πού εἶναι στή μέση ἀγορὰ ὁ δοξασμένος της
θρόνος,

κι ἐσέ, τοξευτὴ Φοῖβε, ^α ἀλί μου,

διῶχτε μακριὰ μου κι οἱ τρεῖς σας τὸ Χάρο.

Κι ἂν σὲ παλιές συφορές πού ξεσπάσαν στή χώρα, τὴ
φλόγα

σεῖς τοῦ κακοῦ κυνηγήσατε πέρα, βοηθάτε μας πάλι.

Ἦ, τί ἀμέτρητοι οἱ πόνοι μου τώρα εἶναι, ὦιμέ. ^α

Ἦλος μαραίνει ὁ λαός, καὶ δὲ βρίσκεται τρόπος, τῆς
ἐγνοίας

πῶς κανεὶς τίς σαίτιές νὰ ξεφύγη. Τῆς γῆς
δὲν παίρνουν ζωὴ τὰ γεννήματα, κι οὔτε

^{α α α} στοὺς μαύρους τοὺς πόνους τῆς γέννας βαστοῦν οἱ γυ-
ναῖκες. |

^{α α α} Βλέπεις τὸν ἕνα τὸν ἄλλον, ὅμοιοι πουλιῶν τὸ κοπάδι,
πιὸ γοργὰ ἀπ' ἄγρια φωτιά νὰ πετοῦνε
στοῦ μαύρου τοῦ Ἄδη τοὺς γιαλοὺς. |

^{α α α} Κι ὅλη χάνεται ἡ χώρα ἀπὸ τ' ἄγριο κακό. |
Ἄκλαυτα μνέσκουν παιδιὰ κατὰ γῆς θανάτου ἄχνα σκορ-
πώντας. |

^{α α α} μάννες, γυναῖκες ἀσπρόμαλλες ἔρχονται
ὀλοῦθε, κι ἐδῶ στοὺς βωμοὺς ὀλογύρα
βογοῦν, ἀπ' τοὺς μαύρους καημοὺς τοὺς ἀνάσα ζη-
τώντας. |

^{α α α} Κι ὕμνοι ξεσποῦν καὶ μυριόφωνο κι ἄγριο ἀντηχᾶ μοι-
ρολί.

Γιὰ ὅλους αὐτοὺς, ὦ χρυσῆ θυγατέρα τοῦ Δία,
στεῖλε γλυκεῖα παρηγοριά.

Καὶ κάνε ὁ Ἄρης ὁ πυρρός, πού ξαρμάτωτος χυμᾶ
τώρα μ' ἄγριο βουητὸ καὶ μὲ φλογίζει,
ἐνάντιο ἀπ' τὴν πατρίδα φύσημα ξανά
νὰ πάρη γιὰ τὸ μαῦρο
πέλαο τῆς Ἀμφιτρίτης,
γιὰ τ' ἀνεμόδαρτα τῆς Θράκης
τ' ἄξενα ἀκρογιάλια.

Τὶ ἂν κάτι ἀφήση κι ἡ νυχτιά,
τὸ σαρώνει ἡ μέρα.
Αὐτόν, Δία πατέρα,
πού τὴν πύρινη ἀστραπή
κρατᾶς, μὲ κεραυνὸ δικό σου κάψε.

Τῆς Λυκίας ἄρχοντα, κι ἐσὲ τ' ἄξια βέλη σου ζητῶ
ἀπ' ~~τις χρυσόστριφτες χορδές~~ νὰ ρίξης
νὰ μὲ βοηθήσης, ~~καὶ~~ τὴ λάμψη ἀπ' τοὺς πυρσοὺς
τῆς Ἄρτεμης, πού παίρνει
μ' αὐτοὺς τὰ κορφοβούνια.
Κι ἐσέ, μὲ τὸ χρυσὸ στεφάνι,
θρέμμα αὐτῆς τῆς χώρας,
σὲ κράζω, φλογομάγουλε
Βάκχε, τῶν Μαινάδων
σύντροφε, μὲ δαδιά
ἀναμμένα
θεὸ κυνήγα πού οἱ θεοὶ μισοῦνε.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ζητᾶς, κι ὅσα ζητᾶς ὅλα θὰ τὰ ἴχης,
γιατρεῖά θὰ βρῆς κι ἀπ' τοὺς καημοὺς ἀνάσα,
ἂν νὰ λόγια μου ἀκούσης καὶ μοῦ στρέξης.
Θὰ μιλήσω σὰν ξένος σ' ὅ,τι εἰπώθη
καὶ σ' ὅ,τι ἐγίνη. Γιατὶ πῶς τοῦ φόνου

δίχως σημάδι θὰ ἔβρισκα τὰ χνάρια;!
Μὰ τώρα πού στερνὰ κι ἐγὼ Θηβαῖος
γίνηκα, αὐτὰ θὰ πῶ στοὺς Καδμείους ὄλους.
Ὅποιος ξέρει ἀπὸ σᾶς ποιὸς τοῦ Λαβδάκου
τὸ γιό, τὸ Λάιο, σκότωσε, προστάζω
νὰ ῥθῆ κι ὅλα σὲ μὲ νὰ τὰ ἱστορήση.
Κι ἂν φοβᾶται τὸ κρίμα του μονάχος
νὰ πῆ, ἀπ' τὴ χώρα ξέγνοιαστος νὰ φύγη
μπορεῖ· κακὸ κανένα δὲ θὰ πάθη.
Μὰ ἂν κανεῖς ἄλλον ξέρη, ἢ ἀπ' ἄλλον τόπο
νὰ ἴναι ὁ φονιάς, ἄς μὴ σωπαίνη· χάρη
θὰ τοῦ χρωστῶ καὶ δῶρα ἀπὸ μὲ θὰ ἴχη.
Κι ἂν πάλι δὲ μιλήστε, μὰ ἀπὸ φόβο
γιὰ φίλο, εἴτε γιὰ σᾶς, δὲ λογαριάστε
ὅ,τι σᾶς εἶπα, ἀκοῦστε τί θὰ κάνω.
Κανεῖς τὸν ἄντρα αὐτόν, ὅποιος καὶ νὰ ἴναι,
προστάζω, ἐδῶ, στὴ γῆ πού ἐγὼ ἔχω θρόνο
καὶ δύναμη, νὰ μὴ δεχτῆ, οὔτε λόγο
νὰ τοῦ πῆ, μήτε εὐκὴ ἢ θυσία μαζί του
νὰ κάνη, οὔτε ἀγιασμὸ νὰ δώση, μὰ ὅλοι
μακριὰ ἀπ' τὰ σπιτικά τους νὰ τὸν διώχουν,
γιατὶ εἶναι αὐτὸς τὸ μόλυσμα, ὅπως μοῦ εἶπε
τοῦ Πυθικοῦ τοῦ Θεοῦ τὸ μαντεῖο.
Ἔτσι ὀρίζοντας, ἔχω ἐγὼ μαζί μου
καὶ τὸ Θεὸ καὶ τὸ νεκρὸ ἄρχοντά σας.

Γιὰ μένα τοῦτα νὰ κάνετε ὀρίζω,
γιὰ χάρη τοῦ Θεοῦ, κι αὐτῆς τῆς χώρας
πού ἄκαρπη κι ἔρμη ἀπὸ θεοὺς ρημάζει.
Μὰ ἀπὸ Θεοῦ κι ἡ προσταγὴ ἂν δὲ ῥχόταν
θὰ ἦταν ἄπρεπο, ἀπείραχτο ν' ἀφῆστε
τὸ φονιά βασιλιᾶ λαμπροῦ κι ἀνθρώπου,
νὰ μὴν τὸν βρῆτε. Τώρα ὡστόσο πού ἔχω
ἐγὼ τὸ θρόνο πού εἶχε πρὶν ἐκεῖνος,
τὸ ἴδιο κρεβάτι, τὴν ἴδια γυναῖκα,
καὶ πού θὰ ἔταν κι ἀδέρφια τὰ παιδιά μας
ἂν ἄκληρος ἐκεῖνος δὲ χανόταν—
(ὅμως βαρεῖά τονε χτύπησε μοίρα—)
θὰ πασκίσω σὰ νὰ ἔταν γιὰ δικό μου
πατέρα, καὶ τὸ κάθε τι θὰ κάνω
γιὰ νὰ βρῶ τὸ φονιά τοῦ Λαβδακίδη,
τοῦ ἐγγόνου τοῦ Πολύδωρου, ἀπ' τοῦ Κάδμου
τῆ γενιᾶ καὶ τοῦ Ἀγήνορα τοῦ ἀρχαίου.
Ὅσους αὐτὰ δὲν κάνουν, καταριοῦμαι
στὰ χωράφια καρπὸ νὰ μὴν τοὺς δώσουν
οἱ θεοί, οὔτε παιδιά, μὰ ὅλοι νὰ πᾶνε
ἀπὸ τέτοιο ἢ πιδὸ μαῦρο ἀκόμα Χάρο.
Καὶ καταριοῦμαι τὸ φονιά, εἴτε ἕνας
ἢ πολλοί, μαῦρα καὶ κακὰ τὰ τέλη
νὰ ἔναι τῆς κακορίζικης ζωῆς του.
Μὰ ἂν ἐγὼ πάλι, ξέροντας ποιὸς εἶναι,

στὸ σπιτικό μου τὸν φιλέψω, τότες
ἢ κατάρρα μου ἀπάνω μου νὰ πέση.
Καὶ μὲ σᾶς, τοὺς Καδμείους τοὺς ἄλλους, ὅσοι
σωστὸ βρίσκετε ὅ,τι εἶπα, ἄς εἶναι πάντα
ὅλοι οἱ θεοὶ μαζί σας κι ἡ θεία Δίκη.

ΧΟΡΟΣ

Ἡ κατάρρα σου, ἀφέντη, νὰ μιλήσω
μὲ κάνει. Οὔτε ἐγὼ σκότωσα, οὔτε ξέρω
ποιὸς ὁ φονιάς. Ὁ Φοῖβος πού ἔχει στείλει
τὸ μήνυμα, αὐτὸς πρέπει νὰ τὸν δείξη.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Σωστὰ μιλάς. Μὰ θνητὸς ν' ἀναγκάση
δὲν μπορεῖ τοὺς θεοὺς, ἅμα δὲ θέλουν.

ΧΟΡΟΣ

Τότε θὰ εἶχα νὰ πῶ δεύτερη γνώμη.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Καὶ τρίτη ἀκόμα ἂν ἔχης μὴν τὴν κρύψης.

ΧΟΡΟΣ

Ὁ ἄρχοντας Τειρεσίας, ξέρω, πὼς τὰ ἴδια

βλέπει ὅσα ὁ Φοῖβος· ἂν αὐτὸν ρωτήσης,
βασιλιά, καθαρὰ μαθαίνεις ὅλα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μὰ μήτε τοῦτο ἀκάμωτο δὲν τό'χω.
Διπλὸ μῆνυμα τοῦ 'στείλα, ἅμα ὁ Κρέων
μοῦ τό'πε. Καὶ δὲ νιώθω πῶς δὲν ἦρθε.

ΧΟΡΟΣ

Παλιὰ καὶ κούφια εἶναι ὅλα τ' ἄλλα λόγια.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Καὶ ποιά εἶναι αὐτά; Τὸ κάθε τι λογιάζω.

ΧΟΡΟΣ

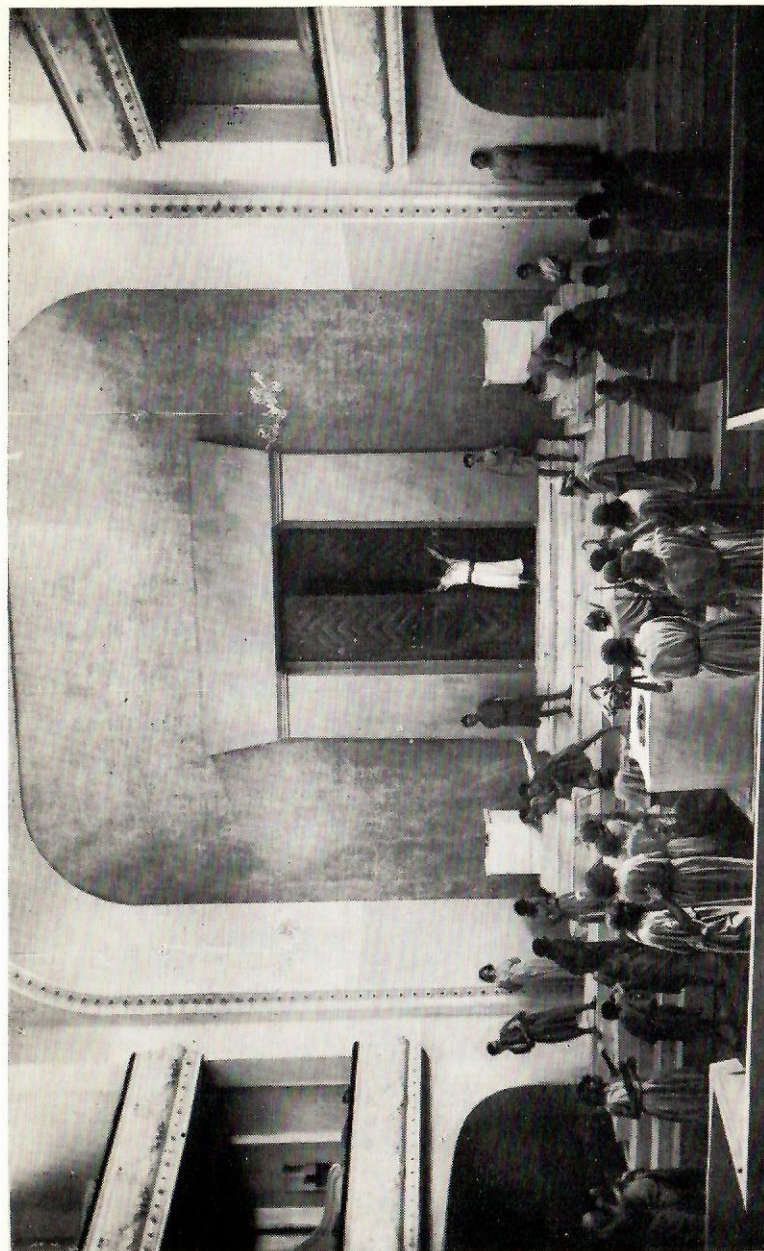
Μᾶς εἶπαν πῶς τὸν σκότωσαν διαβάτες.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τ' ἄκουσα, ναί. Μὰ ὅποιος κι ἂν τὸ εἶδε, ἐχάθη.

ΧΟΡΟΣ

Ἄν λίγο φόβο νιώθη, σὰν ἀκούση
τις κατάρεις σου αὐτές, θὰ ξεπροβάλλη.

Φωτογραφία ἀπὸ παράσταση τῆς τραγωδίας στὸ θέατρο Ὀλύμπια τὸν Μάιο 1919, μὲ σκηνοθεσία τοῦ Φώτου Πολίτη.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Λόγος δὲ σκιάζει, ὅποιον δὲ σκιάζει ἢ πράξει.

ΧΟΡΟΣ

Μὰ ὑπάρχει αὐτὸς ποῦ θὰ τὸν βρῆ. Σοῦ φέρνουν,
κοίτα, τὸ θεῖο τὸ μάντη ἐδῶ, ποῦ μόνος
ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους ξέρει τὴν ἀλήθεια.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

ὦ Τειρεσία, ποῦ κρίνεις μαθημένα
κι ἀνείπωτα, ὅλα ἐσύ, γήινα κι οὐράνια,
στὴ χώρα, κι ἂν δὲ βλέπτης, ξέρεις ὅμως
ποιὰ ἔπεσε ἀρρώστια· αὐτῆς μόνο προστάτη
καὶ σωτήρα, ἐσένα, ἄρχοντα, θαρροῦμε.
Τὶ ὁ Φοῖβος ποῦ ρωτήσαμε, ἂν ἀκόμα
δὲν τ' ἀκουσες, μᾶς μῆνυσε πὼς μόνη
γιατρεία εἶναι τῆς ἀρρώστιας, οἱ φονιάδες
τοῦ Λαίου νὰ βρεθοῦν, κι εἴτε ἀπ' τὴ χώρα
νὰ διωχτοῦνε μακριά, ἢ νὰ σκοτωθοῦνε.
Μὴν ἀρνηθῆς λοιπόν, σημάδια ἂν ἔχης
ἀπ' τὰ ὄρνια, ἢ κι ἄλλον τρόπο μαντικῆς,
νὰ λυτρώσης ἐσέ, τὴ χώρα, ἐμένα,
καὶ τοῦ νεκροῦ τὸ μίasma νὰ ξεπλύνης.
Κρεμούμαστε ἀπὸ σένα. Ἄξιος ὁ κόπος
τοῦ ἀντρὸς ποῦ τὸ καλὸ μὲ ὅ,τι ἔχει κάνει.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Κακή εἶναι ἡ γνώση, ἀλί, ἅμα ἀνώφελη εἶναι
γιὰ ὅποιον τὴν ἔχει. Καλὰ τὰ ἤξερα ὅλα,
μὰ τὰ ξέχασα, ἀλλιῶς δὲ θεὸς νὰ ῥχόμουν.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τί τρέχει ὥστόσο κι ἄθυμος μᾶς ἦρθες;

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Νὰ φύγω ἄσε με. Ἄν θέλῃς νὰ μ' ἀκούσης,
εἶναι αὐτὸ πιὸ καλὸ καὶ γιὰ τοὺς δύο μας.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ψυχρά, ἄνομα μιλάς γι' αὐτὴ τὴ χώρα
ποὺ σ' ἔθρεψε, ἂν τῆς κρύβῃς τὴν ἀλήθεια.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Μὰ οἱ λόγοι σου κι ἐσὲ παράκαιροι εἶναι,
βλέπω. Τὰ ἴδια κι ἐγὼ γιὰ νὰ μὴν πάθω...

ΧΟΡΟΣ

Γιὰ τὸ Θεό, ἂν κάτι ξέρῃς, μὴ φεύγῃς.
Μὲ παρακάλια ἐμεῖς σὲ προσκυνοῦμε.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Τρελοὶ εἴστε. Λέξῃ ἀπ' ὅσα μέσα μου ἔχω
δὲ λέω, γιὰ νὰ μὴν πῶ τίς συμφορές σου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ξέρεις καὶ δὲ μιλάς; Νὰ μᾶς προδώσης
ζητᾶς λοιπόν, νὰ ρημάξῃς τὴ χώρα;

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Ἐγὼ οὔτε ἐμέ, οὔτε ἐσὲ θλίβω. Τοῦ κάκου
τί ρωτᾶς; Ἄπὸ μένα δὲ θὰ μάθῃς.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ποτέ, ὦ μαύρη ψυχὴ, γιὰτι καὶ πέτρα
σὺ θὰ ἴσκανες, ποτέ δὲ θὰ μιλήσης,
μὰ ἔτσι σκληρὸς κι ἀμάλαγος θὰ μείνης;

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Τὸ κρίμα μου χτυπᾶς, μὰ αὐτὸ δὲ βλέπεις
ποὺ φωλιάζει σ' ἐσένα, καὶ μὲ βρίζεις.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ποιὸς δὲ θυμώνει τέτοια ἀκούοντας λόγια,

πού ἐσὺ μ' αὐτὰ καταφρονᾷς τὴν πόλιν ;

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Θὰ γίνουν ὅλα κι ἂν ἐγὼ σωπάσω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Σὰ θὰ γίνουν λοιπόν, πές τα σ' ἐμένα.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Δὲ θὰ μιλήσω ἐγὼ ἄλλο. Ἔτσι κι ἐσὺ
φρένιαζε ἀπὸ θυμὸ κι ἄφριζε, ἂν θέλῃς.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Καὶ δὲ θὰ κρύψω, στὸ θυμὸ μου, τί ἔχω
στὸ νοῦ μου. Θαρρῶ, μάθε, πὼς τὸ κρίμα
βόηθησες σὺ νὰ γίνῃ, ὅσο κι ἂν ὁ ἴδιος
δὲ σκότωσες. Μὰ ἂν ἔβλεπες, κι ὁ φόνος
θὲ νὰ ἴλεγα πὼς εἶναι ἔργο δικό σου.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Ἀλήθεια ; Κι ἐγὼ λέω τίς προσταγές σου
νὰ μὴν ξεχάσης, κι ἀπ' τὴ μέρα τούτη
νὰ μὴ μιλάς σ' αὐτούς, μήτε σὲ μένα,

γιατὶ ἐσὺ ἀνίερα αὐτὴ τὴ γῆ μολύνεις.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ἔτσι ἀδιάντροπα αὐτὰ λαλεῖς τὰ λόγια ;
Κι ὅ,τι σοῦ πρέπει, λές πὼς θὰ ξεφύγῃς ;

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Τὸ λέω, γιατί ἀναδεύει ἐντός μου ἡ ἀλήθεια.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ποιὸς σ' τὴν ἔμαθε ; Τάχα ἡ μαντική σου ;

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Σὺ, πὺ ἀθελά μου μ' ἔκανες νὰ λέω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ποιὸ λόγος ; Πές ξανά, νὰ μάθω κάλλιο.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Δὲν ἐνιωσες, ἢ θέλεις νὰ μὲ μπλέξῃς ;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ὅχι, θαρρῶ, καθαρὰ. Μίλα πάλι.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Σὺ εἶσαι ὁ φονιάς τοῦ ἀντρός, λέω, πού γυρεύεις.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ἀτιμώρητα πάλι δὲ θὰ βρίσης.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Νὰ πῶ θές κι ἄλλα, νὰ φουντώση ἡ ὀργή σου ;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ὅσο ποθεῖς τοῦ κάκου θὰ μιλήσης.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Μὲ τοὺς πιὸ ἀγαπητούς σου, ἀνίδια, ἔχεις
δεσμούς αἰσχροὺς, σοῦ λέω, καὶ δὲν τὸ βλέπεις.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Λεύτερα ἔτσι, θαρρεῖς, θὰ μιλάς πάντα ;

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Ναί, ἂν ἔχη κάποια δύναμη κι ἡ ἀλήθεια.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ἔχει, μὰ ὄχι γιὰ σένα. Γιατὶ ἐσύ

τυφλὸς στ' ἀφτιά, στὸ νοῦ, στὰ μάτια σου εἶσαι.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Κι ἄραχνος σύ, κατηγορώντας μου ὅσα
κι ὁ ἴδιος ταχιά πικρὰ θ' ἀκοῦς ἀπ' ὅλους.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Σὲ σκέπει ἡ νύχτα, κι ἔτσι ἐμὲ νὰ βλάψεις
δὲν μπορεῖς, μήτε κι ἄλλον πού φῶς βλέπει.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Γραφτὸ δὲ σοῦ εἶναι ἀπὸ μένα νὰ πάθης.
Μπορεῖ αὐτὸ μόνος νὰ τὸ κάνη ὁ Φοῖβος.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ὁ Κρέοντας τὰ σοφίστη αὐτὰ ἢ ἐσύ ;

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Ἡ συφορά σου εἶσαι ὁ ἴδιος κι ὄχι ὁ Κρέοντας.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Πλοῦτε καὶ βασιλεία, τέχνη ἀπ' τὶς τέχνες
ἢ πιὸ ἀψηγλή, σὲ μιὰ ζωὴ ὅλο πάθη,

πόσος φωλιάζει ἐντός σας μαῦρος φθόνος,
ἂν γιὰ τὸ θρόνο αὐτόν, ποῦ ἐμένα ἢ χώρα
μου χάρισε χωρὶς νὰ τὸν γυρέψω,
ὁ πιστὸς Κρέοντας, ὁ παλιός μου φίλος,
δολερὰ καρτερεῖ, καὶ νὰ μὲ διώξη
ζητᾶ, ἐδῶ στέλνοντάς μου τέτοιο μάγο
πλάνο, ἀγύρτη, τὸ νοῦ του ποῦ ἔχει μόνο
στο κέρδος καὶ τυφλὸς στήν τέχνη του εἶναι.
Γιατὶ, πές μου, σωστὸς πῶς εἶσαι μάντης;
Ἄμα ἐδῶ ἦταν ἡ Σφίγγα ἢ τραγουδίστρα,
πῶς δὲ μιλοῦσες, τοὺς Θηβαίους νὰ σώσης;
Τοῦ καθενὸς δὲν ἦταν ὅμως νὰ βρη
λύση στὸ αἴνιγμα, μάντη ἤθελε τέχνη,
ποῦ ἐσὺ οὔτε ἀπ' τὰ ὄρνια ἐφάνης νὰ ἴχης, οὔτε
κι ἀπ' τοὺς θεούς. **Κι** ἤρθα ἐγώ, ὁ ἀνίδεος τότε
Οιδίπους, καὶ τὴ νίκησα μὲ σκέψη
μόνο, χωρὶς νὰ μὲ φωτίσουν μάγια.
Κι ἐμὲ νὰ διώξης πολεμᾶς, θαρρώντας
θὰ παραστέκης στοῦ Κρέοντα τοὺς θρόνους.
Κλαίοντας, θαρρῶ, κι ἐσὺ κι ὁ σύμβουλός σου
τὴν κατάρρα θὰ πάρτε· κι ἂν δὲν ἦσουν
γέρος, ὁ ἴδιος θὰ πάθαινες ὅσα εἶπες.

ΧΟΡΟΣ

Θαρροῦμε πῶς εἰπώθηκαν τὰ λόγια

κι αὐτοῦ μὲς στὸ θυμό, καὶ σένα, Οιδίππου.
Μὰ δὲ φελοῦν αὐτά, κι ἄς δοῦμε κάλλιο
πῶς τοῦ Θεοῦ ὁ χρησμὸς θὰ ξεδιαλύνη.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Κι ἂν εἶσαι βασιλιάς, θ' ἀντιμιλήσω
σὰν νὰ ἴμαστε ὅμοιοι· τόση δύναμη ἔχω.
Τὶ δοῦλος σου δὲν εἶμαι, ἀλλὰ τοῦ Φοίβου,
κι ἔτσι τὸν Κρέοντα δὲν ποθῶ προστάτη.
Και θὰ σ' τὰ πῶ, γιατί δειλὸ μὲ βρίζεις.
Σὺ ἂν βλέπτης, δὲ θωρεῖς τίς συφορές σου,
οὔτε ποῦ ζῆς, οὔτε μὲ ποιούς φωλιάζεις.
Ἐέρεις ποιά εἶναι ἡ γενιά σου; Ἐχτρὸ πῶς σ' ἔχουν
νεκροὶ οἱ δικοί σου ἢ ζωντανοί, δὲ νιώθεις,
κι ἀπ' τὴ γῆ αὐτὴ πῶς μάννας καὶ πατέρα
θὰ σὲ διώξη ἄγρια, δίκοπη κατάρρα,
κι ἂν βλέπτης τώρα φῶς, θὰ δῆς σκοτάδι.
Ποιά ραχούλα, ποιός τότε **Κι**θαιρώνας
ἀπ' τὸ βόγγο σου δὲ θ' ἀντιβουίση
τὸ γάμο σου ἅμα δῆς, τί ἀραξοβόλι
πλανερὸ στὸ καλὸ ταξίδι σου ἦταν;
Και πλῆθος ἄλλες συφορές δὲ νιώθεις,
ποῦ ὅμοιο μὲ τὰ παιδιὰ σου θὰ σὲ κάνουν
καὶ μὲ σένα. Τὸν Κρέοντα ὕστερα βρίζε
κι αὐτὰ ποῦ λέω. **Κι** ὅμως ποτὲ θνητὸς

χειρότερα ἀπὸ σὲ δὲ θὰ ρημάξῃ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Βαστᾶ κανεῖς ν' ἀκούῃ πιά τέτοια λόγια ;
Στὴν ὀργή, λέω, γρήγορα. Σήκω, χάσου
ἀπ' τὸ σπίτι, ἀπ' τὰ μάτια μου γιὰ πάντα.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Δὲ θὰ ῥχόμουνα, ἐσὺ ἂν δὲ μ' εἶχες κράξῃ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Δὲν ἤξερα ἄμυαλα ἔτσι πῶς θὰ ἐλάλεις,
δὲ θὰ σ' ἔφερνα ἀλλιῶς στὸ σπιτικό μου.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Τέτοιοι εἴμαστε, γιὰ σένα ἄμυαλοι, ὡς εἶπες,
μὰ γνωστικοὶ γι' αὐτοὺς πού σὲ γεννῆσαν.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Γιὰ ποιούς ; Μὴ φεύγεις. Ποιοῦ θνητοῦ εἶμαι γέννα ;

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Θὰ γεννηθῆς καὶ θὰ χαθῆς ἀπόψε.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Σκοτεινὰ αἰνίγματα ὅλοι σου εἶναι οἱ λόγοι.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Γιὰ λύση τους δὲν εἶσαι τάχα ὁ πρῶτος ;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Γέλα ἔτσι ὅ,τι μεγάλον μ' ἔχει δείξει.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Αὐτὴ ἡ τύχη σου, ὡστόσο, ἦταν χαμός σου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ἄφοῦ ἔσωσα τὴ χώρα, δὲ μὲ νοιάζει.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Φεύγω πιά, καὶ σὺ ὀδήγα με, παιδί μου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Νὰ σ' ὀδηγήσῃ. Ἐδῶ στενάχωρο εἶσαι
ἐμπόδιο· ἂν φύγῃς, θλίψῃ δὲν ἀφήνεις.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Φεύγω, λέγοντας όλα για όσα ἐδῶ ἤρθα,
ἄφοβος, τί ἀπὸ σέ γραφτὸ δὲν εἶναι
νὰ χαθῶ. Καὶ σοῦ λέω : Ὁ ἄντρας ἐκεῖνος
ποῦ ζητᾶς μὲ φοβέρες, καὶ τὸ φόνο
τοῦ Λάιου διαλαλώντας, εἶναι δῶ,
κι ἂν τὸν λέν ξένο, θὰ φανῆ τῆς Θῆβας
γέννημα. Κι οὔτε θὰ χαρῆ γιὰ τοῦτο.
Γιατὶ τὸ φῶς του θὰ γενῆ μαυρίλα,
φτώχεια τὸ βίος του, καὶ στὰ ξένα, πλάνος,
μὲ τὸ ραβδί τὸ δρόμο του θὰ ψάχνη.
Καὶ τῶν παιδιῶν του θὰ φανῆ πατέρας
κι ἀδερφός, καὶ τῆς μάννας του καὶ γιός της
κι ἄντρας, καὶ τοῦ πατέρα του ὁμοκοίτης
καὶ φονιάς. Μέσα πῆγαινε, καὶ τοῦτα
συλλογίσου τα· κι ἂν σωστά δὲ βγοῦνε
νὰ πῆς τῆ μαντική πῶς δὲν κατέχω.

ΧΟΡΟΣ

Ποιός νὰ 'ναι, ποῦ εἶπε τῶν Δελφῶν ὁ μαντικός ὁ βράχος
πῶς κρίμα ἀνάκουστο ἔκανε τὸ φονικό του χέρι ;
Εἶναι ὥρα ἀπὸ δῶ πιὸ γοργά
νὰ φύγη κι ἀπὸ ἄτι ποῦ ὀρμᾶ
σὰ σίφουνας ἄγριος.

Γιατὶ ἀπάνω του τώρα χυμᾶ τοῦ Διὸς
μὲ ἀστραπὲς καὶ φωτιὰ ἀρματωμένος ὁ γιός,
καὶ τοῦ Ἄδη ἀκολουθοῦνε
τ' ἀνήλεα στοιχειά.

Φωνὴ Θεοῦ ἀπ' τοῦ Παρνασοῦ τίς χιονισμένες ράχες
ἄστραψε, καὶ εἶπε τὸ φονιὰ τὸν ἄγνωστο νὰ βροῦμε,
ποῦ μόνος στοὺς ἄγριους γυρνᾶ
τοὺς λόγγους, σὲ σπήλαια βαθιά,
σὲ βράχια σὰν ταῦρος,
κι ἀπ' τὸ φόβο ὁ φτωχὸς σπαρταρᾶ μὴν τὸν βροῦν
οἱ χρησιμοί, ποῦ ἀπ' τῆς γῆς τὴν καρδιά ξεχειλοῦν.
Μ' αὐτοὶ ὀλόγυρά του
φτερουγοῦν ζωντανοί.

Μαῦρα μιλᾶ, μαῦρα μηνᾶ,
κι ὄλους ταράζει ὁ μάντης.
Ψέματα ἂν κρένη, ἢ ἀληθινά,
τάχα νὰ πῶ μπορῶ ;
Γύρω ἢ μπροστὰ ἐγὼ δὲ θωρῶ,
μὰ καρτερῶ μ' ἐλπίδες.
Γιατὶ στοὺς Λαβδακίδες
τοῦ Πολύβου ἢ γενιὰ ποτέ μου ἀμάχη
οὔτε ἄλλοτε, οὔτε τώρα ἄκουσα νὰ 'χη,
ποῦ ἔτσι πιά κι ἡ ψυχὴ μὲ δίκια κρίση

νά μπορῆ ν' ἀντικρύση
τοῦ Οἰδίπου τὴν καλὴ φήμη, καὶ μόνο
νά ἐκδικηθῆ γιὰ τοῦ Λαίου τὸ φόνο.

Κάθε θνητοῦ τί εἶναι γραφτὸ
ξέρει κι ὁ Δίας κι ὁ Φοῖβος.

Μὰ ὅποιος γιὰ μάντη, λέει, θνητὸ
πιότερα πὼς νογᾶ
παρ' ὅσα ἐγὼ, ἄκριτα μιᾶ.

Ὁ ἄντρας μὲ τὸ μυαλό του
ξεπερνᾶ τὸν ὁμοιό του.

Μὰ γι' αὐτό, πρὶν τὰ λόγια βγοῦν ἀλήθεια,
κατηγόρια δὲ βγάζω ἐγὼ ἀπ' τὰ στήθια.

Τὶ ἅμα ἢ φτερωτὴ κόρη μπρός του ὀρθώθη,
καὶ σοφὸς φανερώθη

καὶ στὴν πόλη ἀγαθός. Κι ἔτσι γιὰ σένα
δὲ βάζει, Οἰδίπου, ὁ νοῦς κακὸ κανένα.

ΚΡΕΩΝ

Ἄντρες τῆς Θήβας, σὰν ἔμαθα, ὁ Οἰδίπους
ποιὰ βαρεῖα κατηγόρια εἶπε γιὰ μένα,
ἔτρεξα ἐδῶ χολιασμένος. Γιατὶ ἔτσι,
ἂν θαρρῆ πὼς σ' αὐτὲς ἐγὼ τίς πίκρες
τὸν ἔδραψα εἶτε μ' ἔργα, εἶτε μὲ λόγια,
δὲν ποθῶ ἄλλο νὰ ζήσω, τέτοια φήμη

ἂν βγῆ γιὰ μένα. Γιατὶ αὐτὸς ὁ λόγος
δὲ μοῦ φέρνει μικρὴ, μὰ τρισεγγάλη
συφορά, ἅμα κακὸς φανῶ στὴν πόλη,
κακὸς σ' ἐσένα καὶ στοὺς φίλους ὅλους.

ΧΟΡΟΣ

Μὰ τὴν ἔφερε ἡ ὀργή, στὸ ξάναμμά της,
τὴ βρισιὰ ἐκείνη, κι ὄχι νοῦς καὶ κρίση.

ΚΡΕΩΝ

Κι εἶπε δικές μου πὼς ἀκούοντας γινῶμες
ψεύτικα λόγια ξεστόμισε ὁ μάντης;

ΧΟΡΟΣ

Τὰ εἶπε αὐτά, μὰ μὲ ποιὸ σκοπὸ δὲν ξέρω.

ΚΡΕΩΝ

Μὲ σωστὰ τὰ μυαλά, καὶ μὲ ἴσιο βλέμμα
γιὰ κρίμα τέτοιο ἐμὲ κατηγοροῦσε;

ΧΟΡΟΣ

Δὲν ξέρω· γιατί δὲν κοιτῶ τί κάνουν
οἱ ἄρχοντες. Μὰ ἔρχεται ὁ ἴδιος ἔξω τώρα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Σὺ ἐδῶ ; Πῶς ἤρθες ; Τόσο θράσος ἔχεις
νὰ ἔρχεσαι ἐδῶ, στὸ σπίτι τὸ δικό μου,
ἐσύ, ποὺ φανερά ζητᾶς φονιάς μου
νὰ γίνης, καὶ τὸ θρόνο μου ν' ἀρπάξης ;
Πές μου, γιὰ τὸ Θεό, δειλὸ μὲ βρίσκεις
ἢ μωρὸ καὶ τέτοια ἔβαλες στὸ νοῦ σου ;
Ἡ ἔλεες, τὸ δολερὸ σου δὲ θὰ νιώσω
τὸ ἔργο, ἢ ἂν τὸ μάθω, δὲ θὰ τὸ ξεφύγω ;
Καὶ δὲν εἶναι μωρὸ ὅ,τι κάνεις, δίχως
λαὸ ἢ πιστούς, νὰ κυνηγᾶς τὸ θρόνο,
ποὺ μὲ πλῆθος καὶ χρῆμα μόνο ἀρπάξεις ;

ΚΡΕΩΝ

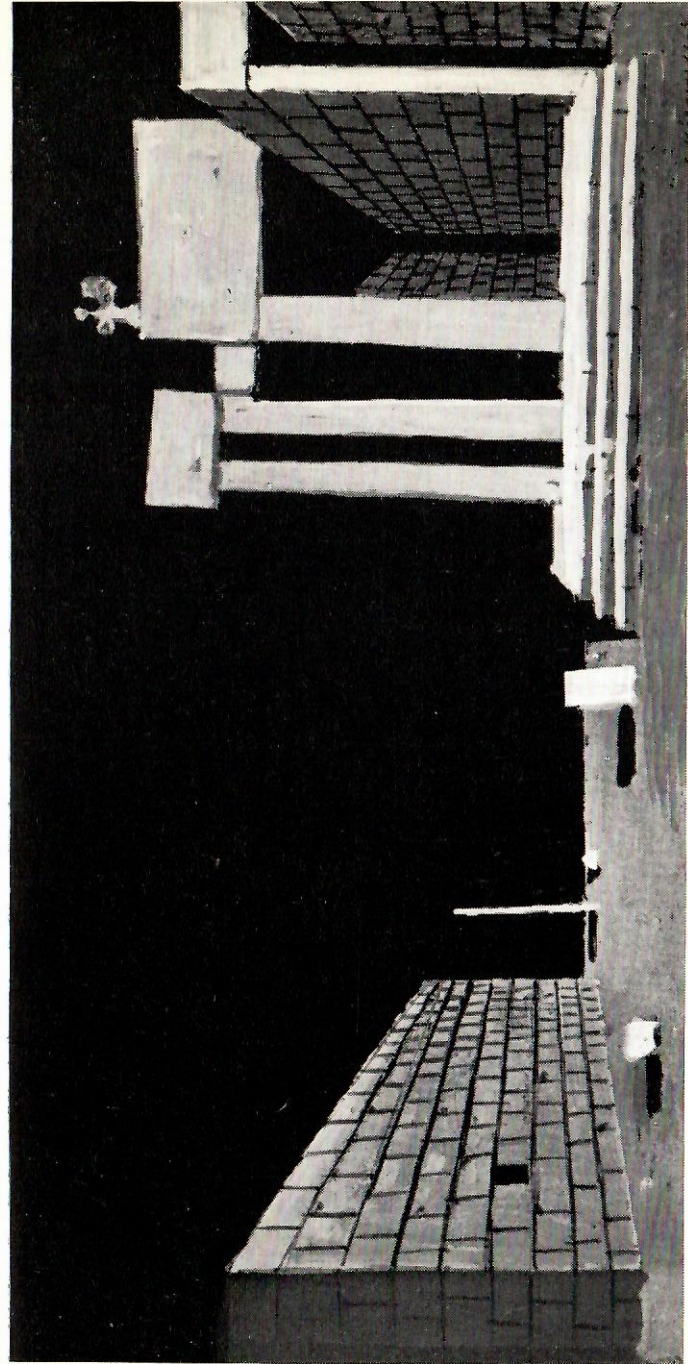
Ξέρεις τί ἔχεις νὰ κάνης ; Ἄκου σὲ ὅλα
τί ἐγὼ θ' ἀποκριθῶ, κι ὕστερα κρίνε.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Γιὰ τὰ λόγια ἄξιός εἶσαι, ἐγὼ ὅμως ὄχι
γιὰ νὰ τ' ἀκούω· τί ἐχτρός μου πάντα ἐστάθης.

ΚΡΕΩΝ

ἴσια ἴσια αὐτὸ πρῶτα ἄκου νὰ ζηγήσω.

Σκηνικό του Γιάννη Μόραλη για την παράσταση του Θεάτρου Τέχνης στο «Aldwych Theatre» του Λονδίνου τον Μάιο 1969, με σκηνοθεσία του Κάρου Κούν.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ἴσια ἴσια αὐτὸ μὴν πῆς, φίλος πὼς εἶσαι.

ΚΡΕΩΝ

Ἄν θαρρῆς πὼς τὸ πείσμα καύχημα εἶναι
ἅμα λείπη κι ὁ νοῦς, σωστὰ δὲν κρίνεις.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ἄν θαρρῆς ἀτιμώρητος πὼς μένεις
σὰ βλάβης συγγενῆ σου, ἄσκημα κρίνεις.

ΚΡΕΩΝ

Δέχομαι δίκια πὼς μιλάς· μά, πές μου,
ποιό πάθημα ἀπὸ μένα ἔπαθες τάχα;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μ' ἔπεισες ἢ ὄχι, πὼς νὰ στείλω πρέπει
τὸ σεβάσμιο τὸ μάντη σου νὰ κράζω;

ΚΡΕΩΝ

Καὶ τώρα ἀκόμα ἔχω τὴν ἴδια σκέψη.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Πόσος τάχα καιρὸς εἶναι ποὺ ὁ Λάιος...

ΚΡΕΩΝ

Τί πράμα ἔκανε; Λέγε· δὲ σὲ νιώθω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μὲ φονιᾶ χτύπημα ἄφαντος ἐγίνη.

ΚΡΕΩΝ

Πᾶνε χρόνια πολλὰ ἀπ' τῆ μέρα ἐκείνη.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Προφήτευσε καὶ τότε αὐτὸς ὁ μάντης;

ΚΡΕΩΝ

Σοφὰ ὅπως τῶρα, κι ὅμοια τὸν τιμοῦσαν.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Εἶπε τίποτα αὐτὸς γιὰ μένα τότε;

ΚΡΕΩΝ

᾽Οχι, οὔτε λέξη πουθενὰ μπροστά μου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Γιὰ τὸ νεκρὸ δὲν ζητάσατε ὥστόσο;

ΚΡΕΩΝ

Ξετάσαμε. Δὲ μάθαμε ὅμως ἄλλα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Πῶς δὲν εἶπε ὁ σοφὸς σας τότε τὰ ἴδια;

ΚΡΕΩΝ

Δὲν ξέρω· καὶ σωπαίνω ἅμα δὲ νιώθω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μὰ αὐτὸ τὸ ξέρεις, νιώθεις νὰ τὸ πῆς...

ΚΡΕΩΝ

Ποιό αὐτό; Δὲ θ' ἀρνηθῶ κάτι, ἂν τὸ ξέρω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Πῶς ἂν μ' ἐσὲ δὲν τό 'χε συμφωνήσει,
δὲ θά 'λεγε φονιὰ τοῦ Λαίου ἐμένα.

ΚΡΕΩΝ

᾽Αν τὸ εἶπε αὐτό, ἐσύ ξέρεις. Ζητῶ τῶρα
ν' ἀποκριθῆς σ' ἐμέ, ὡς ἐγὼ σ' ἐσένα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Θ' ἀποκριθῶ· φονιά ὅμως δὲ θὰ μ' εὕρης.

ΚΡΕΩΝ

Λέγε· τὴν ἀδερφή μου ἔχεις γυναίκα;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ἄρνηση δὲ γεννᾷ ρώτημα τέτοιο.

ΚΡΕΩΝ

Σὲ ἴδια ἄρχεις χώρα, σὰν ἴσιος μ' ἐκείνη;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ὅσα ποθήση, τὰ ἔχει ὅλα ἀπὸ μένα.

ΚΡΕΩΝ

Κι ἐγώ, στερνά, δὲν εἶμαι μὲ σᾶς ἴσιος;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Γι' αὐτὸ ψεύτικος κιόλα ἐφάνης φίλος.

ΚΡΕΩΝ

Ὅχι, ἀν κι ἐσύ, ὡς ἐγώ, μὲ τὴν καρδιά σου

μιλήσης. Σκέψου αὐτό: εἶναι κάλλιο ν' ἄρχη
κανεὶς μὲ αἰώνιο φόβο, ἢ νὰ κοιμᾶται
ξέγνοιαστος, ἀν παρόμοια δύναμη ἔχη;
Ἐγώ, οὔτε ὁ ἴδιος ποθῶ βασιλιάς νὰ ἔμαι
κάλλιο, παρὰ βασιλικὲς νὰ κάνω
πράξεις, μὰ οὔτε ἄλλος, θαρρῶ, γνώση ἀν ἔχη.
Τώρα, ἄφοβα, ὅλα ἔχω ἀπὸ σέ, μὰ ἀν ἤμουν
βασιλιάς, πολλὰ θὰ ἔκανα ἄθελά μου.
Πῶς λοιπὸν νὰ ἴναι ἡ βασιλεία γιὰ μένα
πιὸ ζηλευτὴ ἀπὸ ἐξουσία δίχως λύπες;
Τόσο μωρὸς δὲν εἶμαι ἀκόμα, ποὺ ἄλλες
τιμὲς νὰ ζητῶ ἀπ' ὅσες κέρδος φέρνουν.
Τώρα ὅλοι τὴ χαρά μου θέλουν, ὅλοι
μὲ χαιρετοῦν, καὶ ἀνάγκη ἀν σ' ἔχουν, τρέχουν
σ' ἐμέ, γιὰτὶ ἔτσι μόνο ὅλα τοὺς στρέγουν.
Πῶς ν' ἀφήσω αὐτὰ κι ἄλλα νὰ γυρέψω;
Γνωστικὸς νοῦς κακὸς δὲ γίνεται. Οὔτε
κι ἔχω ἀπὸ φυσικοῦ μου ἐγὼ ιδέες τέτοιες,
οὔτε αὐτὰ ποτὲ μὲ ἄλλους θὰ τολμοῦσα.
Καὶ γι' ἀπόδειξη, σύρε στοὺς Δελφούς,
καὶ μάθε ἀν σωστά σοῦ εἶπα τοὺς χρησμούς τους.
Καὶ μὲ τὸ μάντη ἀν δῆς συνέργεια νὰ ἔχω,
μὲ ἀπλὴ ἐσὺ ψῆφο μὴ μὲ θανατώσης,
μὰ μὲ διπλὴ, δική σου καὶ δική μου.
Μὲ ὑποψίες ὅμως μόνο μὴ μὲ κρίνης.

Δίχως λόγο, ἄδικο εἶναι νὰ νομίζης
φαύλους τοὺς τίμιους καὶ καλοὺς τοὺς φαύλους.
Κι ἀγαθὸ φίλο ἂν διώξης, πὲς πὼς σβήνεις
τῆς λατρευτῆς ζωῆς τῆ φλόγα ἐντός σου.
Μὰ αὐτὰ μὲ τὸν καιρὸ ἄσφαλτα θὰ μάθης.
Μόνο ὁ χρόνος τὸν δίκιον ἄντρα δείχνει,
μὰ τὸν κακὸ καὶ σὲ μιὰ μέρα νιώθεις.

ΧΟΡΟΣ

Τὰ εἶπε, ἄρχοντα, καλά, γιὰ ὅσους τὴν πλάνη
τρέμουν· κι ἡ βιάση, κρίση ὀρθὴ δὲ φέρνει.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Σὰν προβαίνει γοργὰ καὶ κρυφὰ ὁ ἐχτρός μου,
γοργὰ κι ἐγὼ ν' ἀποφασίζω πρέπει.
Ἦσυχος ἂν προσμένω, αὐτὸς τελειώνει
τοὺς σκοποὺς του, κι ἐγὼ χαμένος βγαίνω.

ΚΡΕΩΝ

Τί ζητᾶς; Νὰ μὲ διώξης ἀπ' τὴ χώρα;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ὅχι νὰ φύγης, νὰ πεθάνης θέλω.

ΚΡΕΩΝ

Ναί, ὅταν μοῦ δείξης ποιὸς ὁ φθόνος μου εἶναι.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Λαλεῖς σὰ νὰ μὴ θέλῃς νὰ μ' ἀκούσης.

ΚΡΕΩΝ

Γνωστικά δὲ μιᾶς.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Σοφὰ γιὰ μένα.

ΚΡΕΩΝ

Μὰ καὶ γιὰ μένα πρέπει.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ἐσὺ εἶσαι φαῦλος.

ΚΡΕΩΝ

Κι ἂν σφάλῃς;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Νὰ ὑποκύψῃς πάλι πρέπει.

ΚΡΕΩΝ

Ὅχι, ἄθλια ἂν κυβερνᾷς.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

ᾠ ἄμοιρη Θήβα!

ΚΡΕΩΝ

Εἶμαι κι ἐγὼ Θηβαῖος, ὅχι ἐσύ μόνο.

ΧΟΡΟΣ

Σωπάστε, ἄρχοντες, βλέπω ἀπ' τὸ παλάτι
στὴν ὥρα ἔρχεται ἡ Ἰοκάστη· αὐτὴ ἄς βοηθήσῃ
νὰ πάψῃ πιά ἡ διχόνοια ἀνάμεσό σας.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Τί λογοφέρνετε ἔτσι ἄκριτα, μαῦροι!
Ντροπὴ δὲν εἶναι, ἅμα ὑποφέρῃ ἡ χώρα
τὰ δικά σας τὰ πάθη νὰ κεντρᾷτε;
Στὸ σπῖτι ἔμπα, κι ἐσύ, Κρέων, στὸ δικό σου.
Μὴ γεννᾷτε ἀπ' τὸ τίποτα ἄλλες πίκρες.

ΚΡΕΩΝ

Μοῦ ἐτοιμάζει, ἀδερφή, ὁ ἄντρας σου Οἰδίπους

συφορές, κι ἀπ' τὰ δυὸ τὸ ἓνα θὰ κάνη,
θὰ μὲ διώξῃ ἀπὸ δῶ ἢ θὰ μὲ σκοτώσῃ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Σωστά: γιατί τὸν ἔπιασα, γυναίκα,
δολερὰ νὰ ζητᾷ νὰ βλάβῃ ἐμένα.

ΚΡΕΩΝ

Νὰ μὴ χαρῶ ζωὴ, καταραμένος
νὰ χαθῶ, ἂν ὄσα μοῦ εἶπες εἶναι ἀλήθεια.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Γι' ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πίστεψε, Οἰδίπου,
ὅ,τι σοῦ λέει, φοβήσου τέτοιον ὄρκο,
κάνε το αὐτὸ γιὰ μέ, γι' αὐτοὺς ποὺ ἀκοῦνε.

ΧΟΡΟΣ

Γνωστικὰ σκέψου, ἀφέντη, δέξου νὰ πειστῆς.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ποιά χάρη θέλεις ἀπὸ μένα;

ΧΟΡΟΣ

Ἄντρα ποὺ πάντα ἐμίλαε μυαλωμένα

κι ὁ ὄρκος του ὑψώνει αὐτός, νὰ σεβαστῆς.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τί ζητᾶς νιώθεις;

ΧΟΡΟΣ

Ναί.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Λέγε ὅ,τι ἔχεις νὰ πῆς.

ΧΟΡΟΣ

Φίλο πού ὀμώνει, μή, δίχως αἰτία καμιά
τὸν διώξης δῶθε ἐσὺ σὰν ἄτιμο μακριά.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μάθε, ἂν αὐτὰ ζητᾶς, γυρεύεις τώρα
ἢ νὰ χαθῶ, ἢ νὰ φύγω ἐγὼ ἀπ' τὴ χώρα.

ΧΟΡΟΣ

Μά τὸν Ἥλιο, τὸν πρῶτο ἀπ' τοὺς Θεούς,
ὄχι! Οὔτε συχώριο νὰ ἴβρω

κι ἄφιλος, νὰ πάω ἀπὸ μαῦρο
χάρο, ἂν σκέφτηκε αὐτὰ ὁ δικός μου νοῦς.
Μὰ ἡ ψυχὴ μου τοῦ δόλιου σπαράζει
πού νέους πόνους, στὴ γῆ πού ρημάζει,
ἐσεῖς φέρνετε, χῶρια ἀπ' τοὺς παλιούς.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Λοιπὸν ἄς φύγη, κι ἂν γραφτὸ εἶναι ἀκόμα
νὰ πεθάνω, ἢ νὰ διωχτῶ ἀτιμασμένος.
Ἡ δική σου φωνή, ὄχι αὐτοῦ, συμπόνοια
μοῦ φέρνει· αὐτὸν θὰ τὸν μισῶ ὅπου νὰ ἴναι.

ΚΡΕΩΝ

Ἄθελα συμπονᾶς. Μὰ ἅμα ὁ θυμός σου
περάση πιά, θὰ μετανοιώσης. Δίκια
τέτοιες ψυχὲς μονάχες τυραννιοῦνται.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Θὰ πάψης πιά, θὰ φύγης;

ΚΡΕΩΝ

Φεύγω, δίχως
σὺ νὰ μὲ νιώσης, μὰ γι' αὐτοὺς πάντα ὁ ἴδιος.

ΧΟΡΟΣ

Στὸ σπῖτι μέσα, ἀφέντρα, πάρε τον γοργά.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Νὰ μάθω πρῶτα ἐδῶ τί τρέχει.

ΧΟΡΟΣ

Ἵποψίες κούφιος κάποιος λόγος ἔχει
γεννήσει· μὰ πικραίνει κι ἡ ἀδικιά.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Φταῖνε κι οἱ δύο τους;

ΧΟΡΟΣ

Ναί.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Καὶ ποιὰ εἶναι ἡ συντυχιά;

ΧΟΡΟΣ

Ἄρκοῦν τόσα, θαρρῶ, σὰν πάσχη ἡ χώρα αὐτή,
ἅς μείνουν κι ὅλα τοῦτα ἐκεῖ πού ἔχουν σθηστῆ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Βλέπεις ποῦ φτάνεις, ὅσο ἂν τίμια κρένης;
Μὲ παρατᾶς καὶ τὴν καρδιά πικραίνεις.

ΧΟΡΟΣ

Τὸ εἶπα, ἀφέντη, ὅχι μόνο μιὰ φορά,
ἄμυαλος, μὲ δίχως φρένα
θά 'μαι ἐγώ, ἂν ἀφήσω ἐσένα,
πού ἅμα ἡ χώρα παράδερνε ἡ γλυκειὰ
μὲς στοῦ πόνου χαμένη τὸ κύμα,
ν' ἀρμενίζη τὴν ἔφερες πρίμα,
κι ἂν μπορῆς θὰ τὴν σώσης σὺ ξανά.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Γιὰ τὸ Θεό, πές μου κι ἐμένα, Οἰδίπου,
τόση ὄργη γιὰ ποιό λόγο σὲ κατέχει;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Σοῦ λέω, γιατί τιμῶ ἐσένα ἀπάνω ἀπ' ὅλους.
Ὁ λόγος εἶναι ὁ Κρέοντας κι οἱ βουλές του.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Πές, νὰ ἰδῶ ἂν καθαρὰ πὼς φταίει θὰ δείξης.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Φονιάς ἐγὼ τοῦ Λαίου, λέει, πὼς εἶμαι.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Αὐτὸς τὸ ξέρει, ἢ ἀπ' ἄλλους τὸ ἔχει μάθει;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τὸ φαῦλο μάνθη μοῦ ἔστειλε, γιατί ὁ ἴδιος
κοιτᾷ στὰ τέτοια νὰ μὴ βγάνη οὔτ' ἄχνα.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Μὴ γνοιάζεσαι λοιπὸν γι' αὐτά, μὰ ἐμένα
ἄκου νὰ μάθης, πὼς θνητὸς κανένας
τῆ μαντικῆ τὴν τέχνη δὲν κατέχει.
Κι ἀπόδειξη ὀλοφάνερη σοῦ φέρνω.
Στὸ Λαίο ἦρθε χρησμὸς, δὲ λέω ἀπ' τὸ Φοῖβο
μὰ ἀπ' τοὺς ἱερεῖς του κάποτε, πὼς εἶναι
μοίρα του νὰ πεθάνη ἀπ' τὸ παιδί
ποῦ θὰ γεννιοῦνταν ἀπὸ μὲ κι ἐκεῖνον.
Κι ὅμως αὐτὸν ξένοι ληστὲς σκοτώνουν
σιμὰ σ' ἀμαξωτὸ τρίστρατο, ὡς λένε.
Καὶ τὸ παιδί, πρὶν τριῶ μερῶ νὰ γίνη,
τῶν ποδιῶν τὰ σφυρὰ αὐτὸς δένοντάς του,

στέλνει καὶ σὲ βουνὸ ἔρημο τὸ ρίχνουν.
Κι ἔτσι ὁ Ἀπόλλων δὲν ἄφησε οὔτε τοῦτο
φονιάς νὰ βγῆ τοῦ γονιοῦ του, οὔτε ὁ Λαῖος
νὰ πάθῃ ἀπ' τὸ παιδί του ὅσα ἐφοβόταν.
Κι ὅμως αὐτὰ οἱ χρησμοὶ μᾶς προφητεῦαν.
Μὴ σὲ πλανεύουν. Ὅ,τι ὁ Θεὸς κρίνει
χρήσιμο, εὐκόλα ὁ ἴδιος φανερώνει.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ποιό ἀντάριασμα ψυχῆς, σάλεμα νοῦ
μοῦ φέρνει αὐτὸς ὁ λόγος σου, γυναίκα.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Τί ἔγνοια σὲ τυραννᾷ, καὶ μιλᾷς ἔτσι;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Θαρρῶ ἄκουσα νὰ λές, πὼς θανατώθη
σιμὰ σὲ ἀμαξωτὸ τρίστρατο ὁ Λαῖος.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ἔτσι εἶχαν πεῖ, κι ἀκόμα τὸ ἴδιο λένε.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Καὶ ποῦ εἶναι ὁ τόπος, ὅπου ἐγίνη ὁ φόνος;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Φωκίδα λέν τή χώρα· σκιστός δρόμος
φέρνει ἐκεῖ ἀπ' τοὺς Δελφούς κι ἀπὸ τή Δαύλια.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Καὶ πόσος καιρὸς πέρασε ἀπὸ τότες;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Λίγο πρὶν βασιλιάς ἐσὺ νὰ γίνης
στὴ χώρα μας, μαθεύτη αὐτὸ στὴν πόλη.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

᾽Ω Δία! Τί μοῦ ἐτοιμάζεις μὲς στὸ νοῦ σου;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Καὶ γιατί αὐτὸ βαραίνει τὴν ψυχὴ σου;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μὴ μὲ ρωτᾶς· μὰ πές μου ἀκόμα· ὁ Λάιος
πῶς φαινότανε; υἱὸς ἦταν στὰ χρόνια;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ψῆλός, μόλις ἀσπρίζαν τὰ μαλλιά του,

κι ἔμοιαζε κάπως στὴ μορφή μ' ἐσένα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ἄλί μου, τοῦ ἄμοιρου! ἄθελά μου μαῦρες,
θαρρῶ, γιὰ μὲ τὸν ἴδιο εἶπα κατάρεις!

ΙΟΚΑΣΤΗ

Τί λές; Μὲ τρόμο σὲ θωρῶ, ἄρχοντά μου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Φριχτὰ τρέμω, μὴ βλέπη καλὰ ὁ μάντης·
μὰ θὰ φανῆ τοῦτο, ἂν μοῦ πῆς κι ἄλλο ἓνα.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Τρομάζω, κι ὅμως θὰ σοῦ πῶ ὅ,τι ξέρω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μὲ λίγους πήγαινε, ἢ εἶχε συνοδιά του,
σὰν ἄρχοντας, πολλοὺς ἀρματωμένους;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Πέντε ἦταν, μὲ τὸν κήρυκα μαζί ὅλοι.
Κι ἓνα ἀμάξι τὸ Λάιο ἔφερνε μόνο.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ἄλλ! Καθαρὰ εἶναι ὄλα! Καὶ ποιός εἶναι
ποῦ ἔφερε αὐτὸ τὸ μήνυμα, γυναίκα;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Κάποιος δοῦλος, ποῦ γλίτωσε αὐτὸς μόνο.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Βρίσκεται τάχα ἐδῶ, στὸ σπίτι τώρα

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ὅχι· σὰν ἦρθε καὶ εἶδε ἐσὺ στὸ θρόνο
νὰ εἶσαι, ἅμα ὁ Λάιος πέθανε, μοῦ πῆρε
τὸ χέρι καὶ θερμὰ παρακαλοῦσε
νὰ τὸν στείλω στὶς στάνες, στὰ χωράφια,
πιὸ μακριά, ὅσο μπορεῖ, νὰ ἴναι ἀπ' τὴν πόλη.
Καὶ τὸν ἔστειλα, τὶ ὅσο ἂν ἦταν δοῦλος
τοῦ ἄξιζε αὐτὴ καὶ πιὸ μεγάλη χάρη.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Πῶς μπορεῖ ἐδῶ γοργὰ νὰ ἴρῃ καὶ πάλι;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Φτάνει ἀμέσως· μὰ αὐτὸ γιατί τὸ θέλεις;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Φοβοῦμαι πῶς πολὺ καθάρια τὸ εἶπα
γιατὶ γυρεύω νὰ τὸν δῶ, γυναίκα.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Θὰ ἴρῃ· μὰ ἄξια εἶμαι, λέω, καὶ ἐγώ, ἄρχοντά μου,
νὰ μάθω τί βαραίνει τὴν ψυχὴ σου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Δὲ σ' τὸ κρύβω, ποῦ μοῦ ἔμεινε πιά μόνο
μιὰ ἀνάερη ἀπαντοχή. Ἄπὸ σὲ ποιός κάλλιο
θα μ' ἀκούση, ποῦ τέτοια μὲ ἤβρε μοίρα;
Πατέρα τὸν Κορίνθιο Πόλυβο εἶχα,
τὴ Δωρίδα Μερόπη μάννα, καὶ ἔτσι
πρῶτος περνοῦσα ἐκεῖ ἀπ' τοὺς ἄντρες, ὅταν
κάτι ἐγίνη, παράξενο στ' ἀλήθεια,
μὰ ὄχι ἄξιο τόσο ἐγὼ νὰ τὸ προσέξω.
Κάποιος, σὲ δεῖπνο, ἀπάνω στὸ μεθύσι,
πῶς εἶμαι, εἶπε, πλαστὸς γιὸς τοῦ Πολύβου.
Θύμωσα ἐγώ, καὶ αὐτὴν τὴ μέρα μόλις
βαστάχτηκα, τὴν ἄλλη, ὅμως, ἐπῆγα
καὶ τοὺς γονιούς μου ρώτησα· καὶ οἱ δύο τους
μ' ἐκεῖνον ποῦ ἔτσι μ' ἔβρισε χολιάσαν.
Χάρηκα τότες, μὰ κάποια ἔγνοια πάντα
μ' ἔτρωγε· γιατί φούντωνε αὐτὴ ἢ φήμη.

Κρυφὰ ἀπὸ μάννα καὶ πατέρα, φεύγω
γιὰ τοὺς Δελφούς· μὰ δὲν ἔστρεξε ὁ Φοῖβος
ν' ἀποκριθῆ, καὶ μοῦ προφήτεψε ἄλλα
φριχτά, ἄραχνα καὶ μαῦρα, πὼς θὰ γίνω
τῆς μάννας μου ἄντρας, πὼς γενιὰ θὰ σπείρω
σιχαμερὴ στὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων,
καὶ φονιάς θὰ εἶμαι τοῦ ἴδιου μου πατέρα.
Σὰν τ' ἄκουσα, ἔφυγα ὅσο πιὸ μακριὰ
μοῦ δεῖχναν τ' ἄστρα ἀπ' τὴν Κόρινθο, σὲ ἄλλες
χωρὲς, ὅπου ποτὲ νὰ μὴ δῶ, τὰ ὅσα
φριχτά οἱ χρησμοὶ μοῦ εἶπαν, νὰ βγοῦν ἀλήθεια.
Κι ἔτσι, φτάνω σ' αὐτοὺς τοὺς τόπους, ὅπου
λὲς πὼς σκοτώθη ὁ βασιλιάς ἐκεῖνος.
Καὶ τώρα θὰ σοῦ πῶ ὅλη τὴν ἀλήθεια.
Σὰ διάβαινα κοντὰ στὸ τρίστρατο, ἕνας
κήρυκας βγαίνει ἐμπρὸς μου, κι ἕνας ἄντρας,
ὅπως τὸν λές, σὲ ἀμάξι πού πουλάρια
σέρναν· ὁ γέρος κι ὁ ὀδηγὸς μὲ διώχνουν
μὲ βιά ἀπ' τὸ δρόμο. Τότε, στὸ θυμὸ μου,
τὸν ἀμαξᾶ πού μ' ἔσπρωξε χτυπῶ.
Σὰν τὸ εἶδε ὁ γέρος, φύλαξε, καὶ πλαί του
ἅμα ἤρθα, μὲ τὸ δίχαλο βεργί του
κατακέφαλο χτύπημα μοῦ φέρνει.
Μὰ δὲν πλερώθη ὅμοια, γιατί γοργὰ
μὲ τὸ ραβδί μου τὸν χτυπῶ, κι ἀμέσως

χάμω ἀπ' τ' ἀμάξι ἀνάσκελα κυλιέται.
Κι ὕστερα, ὄλους σκοτώνω. Ἄν κάποιος ὁ ξένος
σχέση ἔχη μὲ τὸ Λάιο, ποιὸς τώρα ἄλλος
θὰ 'ναι ἀπὸ μένα πιὸ δυστυχισμένος;
Ποιὸς ἄντρας πιὸ θεομίσητος; πού μήτε
ξένος πιά, μήτε ἀστὸς στὸ σπιτικό του
νὰ μὲ δεχτῆ, ἢ νὰ μοῦ μιλήση πρέπει,
μὰ νὰ μὲ διώχνη. Κι ὄχι ἄλλος, ἐγὼ ὁ ἴδιος
τέτοια ἔχω ρίξει ἀπάνω μου κατάρρα.
Καὶ μὲ τὰ χέρια αὐτά, πού τὸν σκότῶσαν,
τῆ γυναίκα του μαιίνω· ἄθλιος δὲν εἶμαι;
δὲν εἶμαι ἀνόσιος; πού νὰ φύγω πρέπει,
κι ἂν φύγω, νὰ μὴ δῶ οὔτε δικούς, οὔτε
πατρίδα, ἀλλιῶς τῆς μάννας μου θὰ γίνω
ἄντρας, καὶ τοῦ πατέρα μου Πολύβου
φονιάς, πού αὐτοῦ εἶμαι γέννημα καὶ θρέμμα.
Σωστὰ γιὰ μὲ δὲ θὰ 'κρινε, ὅποιος τοῦτα
δαιμονικὴ θὰ τὰ 'λεγε συνέργεια;
Ποτέ, ἄγνοι σεβαστοὶ Θεοί, ποτέ μου
νὰ μὴ δῶ αὐτὴ τὴ μέρα, νὰ χαθῶ
κάλλιο ἀπ' τοὺς ζωντανούς, παρὰ ἔτσι, νὰ 'μαι
ἀπὸ τέτοια ντροπὴ σημαδεμένος.

ΧΟΡΟΣ

Τρομαχτικά γιὰ μᾶς αὐτά, ἄρχοντα, εἶναι·

μὰ ὡς ποὺ ν' ἀκούσης τὸ βοσκό, ἔχε ἐλπίδα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Κι ἀλήθεια τόση ἐλπίδα μοῦ ἀπομένει
μονάχα, νὰ προσμένω αὐτὸν τὸν ἄντρα.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Κι ἅμα μιλήση, τί ζητᾷς νὰ κάνης;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ἄκου· ἂν τύχη καὶ πῆ τὰ ἴδια μ' ἐσένα,
τότε εἰς ἐγὼ τῆ συφορὰ ξεφεύγω.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Καὶ τί ἀπὸ μὲ ξεχωριστὸ ἔχεις μάθει;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Εἶπε αὐτός, ἔλεες, πὼς ληστὲς σκοτῶσαν
τὸ Λαῖο. Ἄν ξαναπῆ λοιπὸν παρόμοιο
τώρα ἀριθμὸ, φονιάς ἐγὼ δὲν εἶμαι.
Γιατὶ ἓνας καὶ πολλοὶ δὲν εἶναι τὸ ἴδιο.
Μὰ ἂν μόνον ἓνας διαβάτης ἦταν, τότε
καθαρὰ πιά βαραίνει ἐμένα ὁ φόνος.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ἦσύχασε, καὶ τὰ εἶπε ἔτσι. Οὔτε πίσω

πιά τὰ λόγια του αὐτὸς μπορεῖ νὰ πάρη,
ποὺ τ' ἀκουσε ὅλη ἡ χώρα, ὄχι ἐγὼ μόνον.
Κι ἂν κάτι ἀλλάξη, πάλι δὲ θὰ δείξη
μὲ τοὺς χρησμούς τὸ φόνον ἀρμονισμένο
ποτέ, γιατί ὁ Λοξίας εἶπε στὸ Λαῖο,
πὼς δικό μου παιδί θὰ τὸν σκοτώσῃ.
Κι ὅμως ἐκεῖνο τὸ ἄμοιρο, φονιάς του
δὲ γίνηκε, μὰ πέθανε αὐτὸ πρῶτα.
Κι ἔτσι γιὰ προφητεῖες, οὔτε τώρα, οὔτε
ποτέ πιά δὲ χαλῶ ἐγὼ τὴν καρδιά μου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Σωστὰ κρίνεις. Ὡστόσο μὴν ξεχάσης
νὰ στείλῃς κάποιον, τὸ βοσκὸ νὰ φέρῃ.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Γοργὰ θὰ στείλω· μὰ ἄς μποῦμε στὸ σπίτι·
ὅ,τι εὐχάριστο σοῦ εἶναι, αὐτὸ θὰ κάνω.

ΧΟΡΟΣ

Νά ᾄδινε ἡ μοίρα μου νὰ εἶχα
τὴν ἱερὴ ἀγνεία τῶν λόγων, κι ὅλων
τῶν ἔργων, ποὺ ὑψηλοὶ τὰ ὀρίζουν νόμοι,
ζωντανεμένοι μὲς στὰ αἰθέρια
γλαυκὰ πλάτη, ποὺ ξέρουν μονάχο

πατέρα τὸν Ὀλυμπο,
καὶ μήτε τοὺς γέννησαν
ἄντρες θνητοί, μήτε ποτὲ θὰ τοὺς κοιμίση ἢ λήθη.
Μεγάλος ζῆ ἐντὸς τοὺς θεός, καὶ δὲ γερνᾶ.

Θράσος γεννᾶ τοὺς τυράννους.
Θράσος, ποὺ ἂν φουσκώση μάταια μὲ ὄ,τι
ἄκαιρο εἶναι κι ἀνώφελο, κι ἀνέβη
στὴν πιὸ ἀψηλὴ κορφή, θὰ πέση
σὲ γκρεμὸ βαθύ, ἐκεῖ ὅπου τὰ πόδια
τῆ γῆ δὲν ἀγγίζουνε.
Μὰ ζητῶ ἀπ' τὸ Θεὸ ποτὲ
μὴ σταματήση ὅποιον καλὸ στὴ χώρα φέρνει ἀγώνα.
Νὰ εἶναι προστάτης μου ὁ Θεὸς παντοτινά.

Κι ἂν κανεῖς μὲ λόγο ἢ μ' ἔργο
δρόμους παίρνει ἀμαρτωλούς,
ἄφοδος γιὰ Δίκη, δίχως
σέβας νὰ ἔχη στοὺς Θεούς,
γιὰ τ' ἀνόσιο θράσος του ἄγρια,
μαύρη μοίρα νὰ τὸν βρῆ,
ἂν τὸ κέρδος δὲν κερδίζη δίκια,
τ' ἄνομα ἂν ζητᾶ, ἢ ἀγγίζη
θεῖα κι ἀνέγγιχτα μὲ ἀνίερο χέρι.

Ποῖός μπορεῖ, γι' αὐτὰ ὅλα, ἀπ' τὴν καρδιά νὰ διώξη
πέρα τοῦ θυμοῦ τὰ βέλη;
Τιμὴ ἂν φέρνουν τέτοιες πράξεις, πῶς νὰ σύρω
τὸν ἱερὸ χορὸ;

Δὲ θὰ πάω ἐγὼ πιά μὲ φόβο
στοὺς ἀνέγγιχτους Δελφούς,
οὔτε στὸ Μαντεῖο τῆς Ἄβας
ἢ στὴν Ὀλυμπία ποτέ,
οἱ χρησμοὶ σωστοὶ ἂν δὲ βγοῦνε
φανερὰ γιὰ τοὺς θνητούς.
ἜΩ Δία, παντοκράτορα ἂν σὲ κράζουν
ὅλοι δίκια, ἄς μὴν ξεφύγουν
τοῦτα τὴν αἰώνια δύναμή σου.
Τὰ μαντέματα τοῦ Λαίου μαραθῆκαν
κανεῖς πιά δὲν τὰ πιστεύει,
κι οὔτε πουθενὰ τιμοῦν καὶ ὕμνοῦν τὸ Φοῖβο.
Σβῆνει ἢ θεῖα λατρεία.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Μοῦ ἤρθε, τῆς χώρας ἄρχοντες, ἡ ἰδέα
στοὺς ναοὺς νὰ ἴρθω τῶν Θεῶν, κρατώντας
τὰ θυμιάματα αὐτὰ καὶ τὰ στεφάνια.
Γιατὶ ταράζουν τὴν ψυχὴ τοῦ Οἰδίπου

λογῆς καημοί, κι ἀπ' τοὺς παλιούς δὲν κρίνει
τοὺς νέους χρησμούς, σὰν ἄντρας μυαλωμένος,
μὰ ἀκούει καθένα, ἂν φοβερὰ μαντεύη.
Σὰ δὲ φελοῦν τὰ λόγια μου, σ' ἐσένα,
Λύκειε Ἀπόλλωνα, πού εἶσαι πιὸ κοντά μας,
μ' εὐλάβεια αὐτὲς τὶς προσφορὲς σοῦ φέρνω,
γιὰ νὰ μᾶς βρῆς καθαρισμὸ καὶ βοήθεια.
Τὶ ὄλοι τρέμουμε, βλέποντάς τον, ὅπως
καρδιοῦ καπετάνιο τρομαγμένο.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Μπορῶ ἀπὸ σᾶς τάχα νὰ μάθω, ξένοι,
ποῦ εἶναι τοῦ βασιλιᾶ Οἰδίπου τὸ σπίτι;
Μὰ κάλλιο πέστε, ἂν ξέρετε, ὁ ἴδιος ποῦ εἶναι.

ΧΟΡΟΣ

Νὰ τὸ παλάτι του· εἶναι μέσα ἐκεῖνος,
κι αὐτὴ ἡ γυναίκα, ἡ μάνα τῶν παιδιῶν του.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Νὰ 'ναι πάντα καλότυχη ἔτσι μέσα
σὲ καλότυχους, ἡ ἄξια ἀρχόντισσά του.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Καλότυχος κι ἐσύ, ξένε· τὸ ἀξίζεις

γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Πές μας ὅμως
τί θέλεις κι ἤρθες, τί μήνυμα φέρνεις;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Καλό, στ' ἀρχοντικό σου καὶ στὸν ἄντρα σου.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ποιὸ εἶναι αὐτό; Κι ἀπὸ ποιὸν ἔρχεσαι τόπο;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ἀπ' τὴν Κόρινθο. Γιὰ ὅ,τι πῶ θὰ νιώσης
χαρά, πῶς ὄχι; μὰ μπορεῖ καὶ θλίψη.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Τί εἶναι, καὶ τέτοια διπλὴ δύναμη ἔχει;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Τῆς Ἰσθμίας ὁ λαός, κατὰ πῶς λένε,
τὸν ἄντρα σου θὰ κάνη βασιλιά του.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Τί; Ὁ Πόλυβος δὲν εἶναι πιά στὸ θρόνο;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ὅχι. Ὁ Χάρος τὸν ἔκλεισε στὸν τάφο.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Τί λές; Πέθανε ὁ Πόλυβος ὁ γέρος;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Νὰ πεθάνω κι ἐγὼ ἂν δὲ σοῦ εἶπα ἀλήθεια.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Κοπέλα μου, γοργὰ τρέχα καὶ πές τα
τοῦ ἀφέντη σου ὅλα. Ὡ θεῶν προφητεῖες
ποῦ εἶστε πιά; Ὁ Οἰδίπους ἔφευγε ἀπὸ φόβο
μὴ σκοτώσῃ τὸν ἄντρα αὐτόν, καὶ τώρα
δὲν πεθαίνει ἀπ' τὸ γιό του, μὰ ἀπ' τὴν τύχη.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ἰοκάστη, ἀγαπημένη μου γυναίκα,
γιατί μ' ἔκραξες ὄξω ἐδῶ ἀπ' τὸ σπίτι;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ἄκου τὸ γέρο αὐτόν, κι ὕστερα κοίτα
τοῦ Θεοῦ οἱ σεβαστοὶ χρησμοὶ πῶς βγαίνουν

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Αὐτὸς ποιὸς εἶναι, καὶ τί νέα μοῦ φέρνει;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Μὲ μήνυμα ἀπ' τὴν Κόρινθο ἦρθε, ὁ Χάρος
τὸν πατέρα σου Πόλυβο πῶς πῆρε.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τί, ξένε; Πές το κι ὁ ἴδιος νὰ τ' ἀκούσω.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Σὰν πρέπει ν' ἀρχινήσω ἀπ' αὐτό, μάθε
πῶς πῆρε τὸ στρατὶ τοῦ κάτω κόσμου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Πῶς; Πῆγε ἀπὸ φονιᾶ χέρι, ἢ ἀπ' ἀρρώστια;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Γέρικο σῶμα ἄχνα ἀλαφρὴ σωριάζει.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ἔσθησε ὁ ἄμοιρος, φαίνεται, ἀπ' ἀρρώστια.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ναί, μὰ κι ἀπ' τὰ βαριά τὰ γερατειά του.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Αχ, γιατί νὰ θωρῆ κανείς, γυναίκα,
τῆς Πυθίας τὸ βωμό, ἢ τὰ ὄρνια ποὺ κράζουν
ψηλά, ἀφοῦ αὐτὰ μοῦ λέγαν θὰ σκοτώσω
τὸν πατέρα; Στὴ γῆ κοιμᾶται ἐκεῖνος
νεκρός, κι ἐγὼ εἶμαι ἐδῶ, δίχως ν' ἀγγίξω
σπαθί· μόνο ἂν μαράθηκε ἀπ' τὸν πόθο
νὰ με δῆ, τότες πέθανε ἀπὸ μένα.
Μὰ τοὺς γελοίους αὐτοὺς χρησμούς τοὺς πῆρε
στερνὰ στὸν Ἄδη ὁ Πόλυβος μαζί του.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Δὲ σ' τὰ 'λεγα ὅλα αὐτὰ ἐγώ, καιρὸ τώρα;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τὰ 'λεγες, ναί, μὰ με πλάνευε ὁ φόβος.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Μὴ βαραίνης μ' αὐτὰ πιά τὴν καρδιά σου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Πῶς νὰ μὴν τρέμω τῆς μάνας τὴν κοίτη;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Γιατί ὁ θνητὸς νὰ φοβᾶται, ποὺ ἡ τύχη
τὸν κυβερνᾷ, ὅχι ἡ μάταιη πρόβλεψή του;
Κάλλιο ἄσκοπα νὰ ζῆ, ὡς μπορεῖ, καθέννας.
Καὶ σὺ μὴν τρέμης τῆς μάνας τοὺς γάμους.
Πολλοὶ μὲ τίς μητέρες τους, ὡς τώρα,
στά ὄνειρά τους πλαγιάσαν· ξέγνοιαστα ὅμως
ζῆ μόνο, ὅποιος αὐτὰ δὲν τὰ λογιάζει.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Καλὰ θὰ ἦταν τὰ λόγια σου, ἂν δὲ ζοῦσε
ἡ μάνα μου· τώρα ὅμως ποὺ ζῆ, πρέπει,
ὅσο σωστὰ ἂν μιλάς, τὸ φόβο νὰ 'χω.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Σοῦ ἀνοιεῖ τὰ μάτια ὁ τάφος τοῦ πατέρα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τ' ἀνοιεῖ, ναί· ἡ ζωντανὴ ὅμως με τρομάζει.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Γιὰ ποιὰ γυναίκα, βασιλιά, φοβάσαι ;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Γιὰ τοῦ Πόλυβου, γέρο, τὴ Μερόπη.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Καὶ τί γιὰ κείνη τόσο σὲ φοβίζει ;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Θεόσταλτος χρησμὸς φοβερός, ξένε.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Λέγεται, ἢ δὲν μπορεῖ νὰ τὸν μάθη ἄλλος ;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μπορεῖ. Ὁ Λοξίας μοῦ εἶπε ἄλλοτε, πὼς ἀντρας
τῆς μάννας μου θὰ γίνω, καὶ θὰ χύσω
μὲ τὰ χέρια μου τὸ αἷμα τοῦ πατέρα.
Γι' αὐτὸ μακριὰ ἀπ' τὴν Κόρινθο εἶχα φύγει
καὶ σὲ καλὸ μοῦ βγῆκε ὅμως γλυκὸ εἶναι
καὶ τὰ μάτια νὰ βλέπης τῶν γονιῶν σου.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Αὐτὰ φοβόσουν κι ἔφυγες ἐκεῖθε ;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μὴ γίνω τοῦ πατέρα φονιάς, γέρο.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Δὲ σὲ λύτρωσα ἐγὼ ἀπ' αὐτὸν τὸ φόβο,
ποὺ ἦρθα ἐδῶ μὲ καλὸ σκοπὸ, ἄρχοντά μου ;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Γι' αὐτὸ ἀπὸ μὲ πλερωμὴ θὰ ᾗχης πλούσια.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Μὰ ἴσια ἴσια ἦρθα γι' αὐτό, σὰ θὰ γυρίσης
πίσω, κι ἐγὼ νὰ βολευτῶ κομμάτι.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ὅχι, ποτὲ δὲ γυρνῶ στοὺς γονιούς μου.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Παιδί μου, βλέπω, δὲ νογᾶς τί κάνεις.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τί λές; Για τὸ Θεό, ξάστερα μίλα.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ρωτῶ, ἂν γι' αὐτὸ δὲ θεὸς σπίτι σου νά 'ρθης.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τρέμω μὴ βγοῦν σωστοὶ οἱ χρησιμοὶ τοῦ Φοίβου.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Μὴν κι ἁμαρτία σὲ βρῆ ἀπὸ τοὺς γονιούς σου;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Αὐτὸ φοβοῦμαι, γέροντα, αὐτὸ πάντα.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ξέρεις λοιπὸν, πῶς ἄδικα τρομάζεις;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Γιατί, ἀφοῦ γιὸς γεννήθηκα δικός τους;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ὁ Πόλυβος κι ἐσὺ δὲν εἶστε ἴδιο αἷμα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τί; πατέρας μου ὁ Πόλυβος δὲν ἦταν;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Τόσο εἶσαι γιὸς του, ὅσο εἶσαι καὶ δικός μου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Πῶς ὁ γονιὸς εἶναι ἴσια μ' ἓναν ξένο;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Μὰ δὲ σὲ γέννησα οὔτε ἐγώ, οὔτε ἐκεῖνος.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τότε λοιπὸν πῶς μ' ἔλεγε παιδί του;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Δῶρο, μάθε, ἀπ' τὰ χέρια μου σὲ πῆρε.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Σὰ μὲ εἶχε ἀπ' ἄλλον, πῶς μ' ἀγάπαε τόσο;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Γιατί ὁ ἴδιος πρὶν παιδιὰ δὲν εἶχε κάνει.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μ' ἀγόρασες καὶ μ' ἔδωσες σύ, ἦ μὲ ἦβρες;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Στοῦ Κιθαιρώνα σὲ ἦβρα τὰ φαράγγια.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τί γύρευες ἐσὺ σ' αὐτοὺς τοὺς τόπους;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Φύλαγα στὸ βουνὸ ἐκεῖ τὰ κοπάδια.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Βοσκὸς μὲ πλερωμὴ θὲ νά 'σουν, πλάνος;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Μὰ τότε καὶ σωτήρας σου, παιδί μου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τί εἶχα πάθει καὶ σώθηκα ἀπὸ σένα;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Τὰ σφυρὰ σοῦ τὸ δείχνουν τῶν ποδιῶν σου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ἄλλί! ποιὸν παλιὸ πόνου μοῦ θυμίζεις!

ΑΓΓΕΛΟΣ

Τὰ τρυπημένα σοῦ ἔλυσα τὰ πόδια.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ντροπὴ κι ἀπ' τὶς φασκιῆς μὲ σημαδεύει.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Καὶ σοῦ βγήκε ἀπ' αὐτὸ τ' ὄνομα ποῦ ἔχεις.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ποιὸς μοῦ τό 'κανε; Πές. Μάννα ἦ πατέρας;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Δὲν ξέρω· αὐτὸς ποῦ σ' ἔδωσε κατέχει.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τί; μὲ πῆρες ἀπὸ ἄλλον, σὺ δὲ μ' ἦβρες;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ἄλλος βοσκὸς σ' ἔδωκε σὲ μένα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ποιός; Θυμᾶσαι; Μπορεῖς νὰ πῆς ποιός ἦταν;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Δουῖλος, θαρρῶ, τοῦ Λαίου, ἔλεε, πὼς εἶναι.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Αὐτοῦ, ποῦ ἐδῶ βασιλιὰ πρὶν τὸν εἶχαν;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Σωστά· βοσκὸς τοῦ ἄρχοντα ἦταν ἐκείνου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ζεῖ ἀκόμα αὐτός, μπορῶ νὰ τὸν δῶ τώρα;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Μὰ θὰ ξέρετε κάλλιο ἐσεῖς οἱ ντόπιοι.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Βρίσκεται ἐδῶ ἀπὸ σᾶς κανεῖς, νὰ ξέρη
τὸ βοσκὸ ποῦ μᾶς εἶπε, νὰ τὸν εἶδε
στὰ χωράφια, ἢ στὴ χώρα; Ἀποκριθῆτε·

γιατὶ ἦρθε ὦρα ὅλα πιὰ στὸ φῶς νὰ βγοῦνε.

ΧΟΡΟΣ

Θαρρῶ εἶναι ὁ ἴδιος μ' αὐτὸν ἀπ' τὰ χωράφια,
ποῦ γύρευες νὰ δῆς πρὶν· μὰ ἡ Ἰοκάστη
καλύτερα μπορεῖ νὰ σὲ φωτίση.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Γυναίκα, ἐκεῖνον τὸν ξέρεις, ποῦ τώρα
φωνάξαμε ἐδῶ νὰ ῥθῃ; αὐτὸν λέει τοῦτος;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Τί, ὅποιον κι ἂν λέῃ; μὴ σκοτιζεσαι· μάταια
τί θέλεις κι ὅλα αὐτὰ τὰ συλλογιέσαι;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μόνο αὐτὸ δὲ θὰ γίνῃ, νὰ ἔχω τέτοια
σημάδια καὶ νὰ μὴ βρῶ τὴ γενιά μου.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Γιὰ τὸ Θεό, ἂν ἀγαπᾶς τὴ ζωὴ σου,
μὴ ζητᾶς ἄλλα· φτάνει ὁ σπαραγμός μου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Θάρρος· τί ἂν κι ἀπὸ τρεῖς ἐγὼ γενιές
τριπλᾶ σκλάβος φανῶ, ἐσὺ δὲν ξεπέφτεις.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Σὲ ἱκετεύω, ἀκουσέ με· μὴν τὸ κἀνης.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Δὲν ἀκούω, πρὶν νὰ μάθω τὴν ἀλήθεια.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Γι' ἀγάπη σου, τὸ πιὸ καλὸ σοῦ λέω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μ' αὐτὰ τὰ πιὸ καλὰ δέρνουμει χρόνια.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ἄμοιρε, ἄς μὴ μάθης ποτέ ποιὸς εἶσαι.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Δὲ μοῦ φέρνει ἕνας τὸ βοσκό ; κι ἀφῆστε
νὰ τὴν ξιππάζη αὐτὴ ἢ τρανὴ γενιά της.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ἄλί σου, ἀλί, βαριόμοιρε· αὐτὸ μόνο
σοῦ λέω, και τίποτα ἄλλο πιά ποτέ μου.

ΧΟΡΟΣ

Ποιὸς πόνος ἄγριος συνεπῆρε, Οἰδίπου,
τὴν ἀρχόντισσα κι ἔφυγε ; Φοβοῦμαι
σὲ νέους καημοὺς μὴν ξεσπάση ἢ σιωπὴ της.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Σὲ ὅ,τι θέλει ἄς ξεσπάση. Ἐγὼ νὰ μάθω
τὴ φύτρα μου ποθῶ, κι ἄς εἶναι ἀνάξια.
Μπορεῖ αὐτὴ, καυχησιάρα σὰ γυναίκα,
νὰ ἔχη ντροπὴ γιὰ τὴ φτωχὴ γενιά μου.
Μὰ ἐμέ, ποὺ νιώθω ἀνοιχτοχέρας Τύχης
παιδὶ πὼς εἶμαι, ἀτιμία δὲ μὲ πιάνει.
Αὐτὴν μάννα ἔχω· και τ' ἀδέρφια, οἱ μῆνες,
πότε μικρό, πότε τρανὸ μὲ δεῖξαν.
Σὰ γεννήθηκα τέτοιος, δὲ θὰ γίνω
ἄλλος, γιὰ νὰ μὴ μάθω τὴ γενιά μου.

ΧΟΡΟΣ

Μάντης κι ἐγὼ ἂν εἶμαι, ἂν νιώθῃ κάτι κι ὁ δικός μου
νοῦς

μά τὰ οὐράνια, ὦ Κιθαιρώνα,
πρὶν γεμίση τὸ φεγγάρι τὸ αὐριανό,
τὸ τραγοῦδι σου θὰ ψάλω, καὶ τοῦ Οἰδίπου θὰ σέ πῶ
χώρα, μάννα καὶ βυζάχτρα,
καὶ θὰ σύρω τὸ χορό,
τὶ στὸν ἄρχοντά μου φέρνεις
ἄδολη χαρά.
Κι ἐσύ, Φοῖβε, δέξου τα ὅλα μὲ καλὴ ματιά.

Γιέ μου, ποιά σ' ἐγέννα τάχα, ποιά νεράιδα ἀθάνατη,
ποὺ κοιμήθη μὲ τὸν Πάνα,
τὸ βουνήσιο κύρη; ποιά ἀγαπητικιά
τοῦ Λοξία; ποὺ τ' ἀπλωμένα βοσκοτόπια χαίρεται.
Ἦ μὴν ὁ ἄρχος τῆς Κυλλήνης,
ἢ μὴ ὁ Βάκχος ποὺ γυρνᾷ
στὶς ψηλὲς κορφές, σὲ πῆρε
δῶρο ἀπὸ καμιᾶ
νύφη αἰθήρια τοῦ Ἑλικώνα, ποὺ μ' αὐτὲς γλεντᾷ;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ὅσο μπορῶ νὰ κρίνω ἐγώ, γερόντοι,
ποὺ ποτὲ δὲν τὸν εἶδα, θαρρῶ, βλέπω
τὸ βοσκὸ ποὺ ζητοῦμε. Γιατὶ μοιάζει
στά γερατειὰ μ' ἐκεῖνον αὐτὸς ὁ ἄντρας,

μὰ γνώρισα καὶ τούτους ποὺ τὸν φέρνουν
πῶς δοῦλοι μου εἶναι· ὥστόσο ἐσύ θὰ ξέρης
κάλλιο ἀπὸ μέ, ποὺ κι ἄλλοτε τὸν εἶδες.

ΧΟΡΟΣ

Ναί, τὸν γνώρισα τώρα· ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους
τοῦ Λαίου ἦταν, ὁ πιὸ πιστὸς βοσκὸς του.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ρωτῶ ἐσὲ πρῶτα, ἀπ' τὴν Κόρινθο ξένε,
εἶναι τοῦτος ποὺ λές;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ναί, αὐτὸς ποὺ βλέπεις.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ἔ, γέρο, ἐδῶ ἔλα, δές με, κι ἀποκρίσου
σ' ὅ,τι ρωτῶ. Στοῦ Λαίου ἔκανες δοῦλος;

ΘΕΡΑΠΩΝ

Ναί, μὰ ὄχι ἀγοραστὸς, κοπέλι του ἤμου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Πῶς ζοῦσες, ποιά ἦταν ἡ δουλειὰ ἡ δική σου;

ΘΕΡΑΠΩΝ

Κοπάδια ἔβουσα σ' ὅλη τὴ ζωὴ μου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Καὶ σὲ ποιούς τόπους πλιότερο γυρνοῦσες;

ΘΕΡΑΠΩΝ

Στὸν Κιθαιρώνα, ἢ κάπου ἐκεῖ τριγύρω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ἄντάμωσες ἐκεῖ τοῦτον τὸν ἄντρα;

ΘΕΡΑΠΩΝ

Τί νὰ κάνη; Για ποιόν ἄντρα μιλάς;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Γι' αὐτὸν ἐδῶ· ποτέ σου δὲν τὸν εἶδες;

ΘΕΡΑΠΩΝ

Ἄχι, νὰ πῶ ἔτσι τώρα δὲ θυμοῦμαι.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Παράξενο δὲν εἶναι, ἀφέντη· ἐγὼ ὅμως

θα τοῦ θυμίσω τὰ παλιά· τὸ ξέρω,
δὲν ξέχασε τὰ χρόνια, ποὺ ἐγὼ μ' ἓνα
κοπάδι, αὐτὸς μὲ δυό, στὸν Κιθαιρώνα
σιμίγαμε ἀπάνω, ἀπ' τὴν ἀνοιξὴ οἱ δυό μας
ὡς τὸ Σποριά, τρία ὀλάκερα ἔξαμήνια.
Κι ἅμα ῥχόταν χειμώνας, στὰ μαντριά μου
γυρνοῦσα ἐγὼ, κι αὐτὸς στοῦ Λάιου πίσω
τὰ χειμαδιά. Σωστὰ σοῦ μιλῶ ἢ ὄχι;

ΘΕΡΑΠΩΝ

Ἄλήθεια λές, μὰ πᾶνε πολλὰ χρόνια.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Γιὰ πές, θυμᾶσαι, ποὺ ἓνα παιδὶ τότες
μοῦ ἔδωσες νὰ τὸ θάψω σὰ δικό μου;

ΘΕΡΑΠΩΝ

Τί τρέχει; Τί εἶναι αὐτὰ ποὺ ρωτᾶς τώρα;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Νά τος ἐκεῖνος, ποὺ μωρὸ ἦταν τότες.

ΘΕΡΑΠΩΝ

Κακὸ νὰ σ' εὔρη! Δὲ σφαλαῶς τὸ στόμα;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ἔ! γέρο, μή θυμώνης· τὰ δικά σου
τὰ λόγια θυμὸ φέρνουν, κι ὄχι τούτου.

ΘΕΡΑΠΩΝ

Σὲ τί φταίω ἐγώ, παινεμέν' ἄρχοντά μου;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Γιὰ τὸ παιδί, πὺ σὲ ρωτᾶ, δὲν κρένεις.

ΘΕΡΑΠΩΝ

Τί λέει δὲ νιώθει, μάταιο κόπο χάνει.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μὲ τὸ καλὸ ὅ,τι δὲ λές, θὰ πῆς κλαίοντας.

ΘΕΡΑΠΩΝ

Γιὰ τὸ Θεό, ἓνα γέρο μή χτυπήσης!

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Δέστε του πίσω γρήγορα τὰ χέρια.

ΘΕΡΑΠΩΝ

Συφορά μου, γιατί; Τί θές νὰ μάθης;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Σ' αὐτὸν τὸ παιδί τὸ ἔδωσες, πὺ σοῦ εἶπε;

ΘΕΡΑΠΩΝ

Σ' αὐτόν, πὺ νὰ μὲ εἶχε εὔρει τότε ὁ Χάρος.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Θὰ σὲ βρῆ τώρα, ἂν δὲν πῆς τὴν ἀλήθεια.

ΘΕΡΑΠΩΝ

Μὰ ἂν τὴν πῶ, πὺ πολὺ χαμένος εἶμαι.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Αὐτός, βλέπω, γυρεύει νὰ ξεφύγη.

ΘΕΡΑΠΩΝ

Ὅχι, ὄχι· σοῦ εἶπα, τὸ ἔδωσα, ἄρχοντά μου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ποῦθε τὸ πῆρες; Δικό σου ἦταν ἢ ἄλλου;

ΘΕΡΑΠΩΝ

Δὲν ἦτανε δικό μου, μοῦ τὸ δῶσαν.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ποιός ἀστὸς ἀπὸ δῶ, κι ἀπὸ ποιό σπίτι;

ΘΕΡΑΠΩΝ

Μή ρωτᾶς πιά, γιὰ τὸ Θεό, μή, ἀφέντη.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Χάθηκες, ἂν σοῦ πῶ και πάλι τὰ ἴδια.

ΘΕΡΑΠΩΝ

Λοιπὸν — ἀπ' τὸ παλάτι ἦταν τοῦ Λάιου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Δοῦλος του, ἢ κάποιο παιδὶ ἀπ' τῆ γενιά² του;

ΘΕΡΑΠΩΝ

Ἄλί, τὸ πιὸ φριχτὸ νὰ πῶ ἀπομένει.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Κι ἐγὼ ν' ἀκούσω· ὅμως ν' ἀκούσω πρέπει.

ΘΕΡΑΠΩΝ

Παιδὶ ἐκείνου τὸ λέγαν· μὰ αὐτὰ κάλλιο
μπορεῖ ἢ γυναίκα σου ὅλα νὰ ἱστορήση.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Αὐτὴ τὸ παιδὶ σοῦ ἔδωσε;

ΘΕΡΑΠΩΝ

Ναί, ἀφέντη.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μὲ ποιό σκοπό;

ΘΕΡΑΠΩΝ

Νὰ τὸ ξεκάνω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ἢ ἔρμη,

τὸ παιδὶ της;

ΘΕΡΑΠΩΝ

Φοβόταν χρησμούς μαύρους.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ποιός;

ΘΕΡΑΠΩΝ

Θὰ σκότωνα, λέγαν, τὸ γονιό του.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Πῶς τ' ἄφησες ἐσὺ σ' αὐτὸν τὸ γέρο ;

ΘΕΡΑΠΩΝ

Ἐκ τῆς συμπόνοια, ἀφέντη· ἔλεα θὰ φύγη
σὲ ἄλλη αὐτὸς χώρα, ἀπ' ὅπου ἦρθε, μὰ τοῦτος
γιὰ συφορὲς τὸ ἔσωσε. Ἄν ἐσὺ εἶσαι ἐκεῖνος
πού λέει, δυστυχησμένος ἐγεννήθης.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ἄλί, ἀλί· καθαρά ὅλα ξεδιαλύνουν.
Φῶς, σὲ βλέπω στερνὴ φορὰ, ἐγὼ πού ἦταν
ἄπρεπη ἢ γέννα μου, ἄπρεπος κι ἀνόσιος
ὁ γάμος μου, καὶ πού ἄπρεπα ἔχυσα αἷμα.

ΧΟΡΟΣ

Ἄλί σας, γενιὲς τῶν θνητῶν,
δὲ λογιάζω ἀπ' τὸ τίποτα πιὸ πολὺ τῆ ζωῆ σας.
Ποιὸς ἀνθρωπος νιώθει χαρὰ
εὐτυχίας, πιὸ μεγάλη παρ' ὅση
φανερὴ εἶναι, ὥσπου πάλαι
κι ὅ,τι ἐφάνη, νὰ σθήσῃ ;
Τῆ βαρεῖα συμφορὰ σου θωρώντας,

τὸ δικό σου, Οἰδίπου ἄμοιρε, ριζικό, πιά κανένα
θνητὸ δὲ ζηλεύω.

Ἐ σαῖτα του ἐρίχτη μακριὰ
καὶ σὰν ἄθλο ἔτσι κέρδισε τρισμακάριστη τύχη,
κι ἀφάνισε, ὦ Δία, τὴν πικρὴ,
πού 'χε λιόνταινας νύχια γητεύτρα
καὶ στὴν χώρα μου ὀρθώθη
μπρὸς στὸ χάρο σὰν πύργος.
Μὰ γι' αὐτὸ κι ἐγὼ, Οἰδίπου, ἄρχοντά μου
σὲ εἶπα, κι ἔτσι βασίλευες μὲ τιμὴ καὶ μὲ δόξα
στὴ μεγάλη τῆ Θήβα.

Ἄμοιρος ποιὸς ἄλλος εἶναι τώρα σὰν κι ἐσέ ;
Ποιανοῦ ἢ τύχη ἀλλάζει ξάφνου, ποιὸς νιώθει ἄγριες
συφορὲς καὶ πόνους ;
Ἄλί, Οἰδίπου δοξασμένε,
ἢ ἴδια ἀγκάλῃ καὶ παιδι
καὶ πατέρα ἐδέχτη
σὲ μεθύσι νυφικό.
Τόσα χρόνια ἢ πατρικὴ σου κοίτη πῶς νὰ σὲ κρατῆ
ἄφωνη μποροῦσε ;

Μὰ ἄθελά σου σὲ ἤβρε ὁ χρόνος πού ὅλα τὰ θωρεῖ

κι ἀφορίζει ἀνόσιο γάμον, πού ἴδιους δείχνει
καὶ γονιὸ καὶ γόννο.

Ἄλί, ἀλί σου· γιὰ τοῦ Λάιου,
νά 'ταν νὰ μὴ σὲ εἶχα δεῖ
πουθενὰ ποτέ μου.

Φεύγει μοιρολόι πικρὸ
ἀπ' τὰ χεῖλια μου· ἀπὸ σένα πῆρα ἀνάσα,
κι ἀπὸ σὲ σκοτεινιά μὲ πνίγει.

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ

ᾠ τιμημένοι ἀρχόντοι αὐτῆς τῆς χώρας,
τί θ' ἀκούσετε, τί θὰ δῆτε, πόση
λύπη θὰ πάρτε, ἂν, πιστοὶ στὴ γενιά σας,
τὸ ἀρχοντικὸ τιμᾶτε τοῦ Λαβδάκου.
Μήτε ὁ Ἰστρος, μήτε ὁ Φάσης δὲν ξεπλένει
τὸ σπίτι αὐτὸ ἀπ' τὰ κρίματα, ὅσα κρύβει
κι ὅσα φανοῦν ταχιά, καὶ πού δὲν εἶναι
ἄθελος συφορές. Πιότερο ὁ πόνος
θλίβει, ἂν φανῆ πῶς τὸν διάλεξες ὁ ἴδιος.

ΧΟΡΟΣ

Τί ἄλλο ἀπὸ θλιβερὰ εἶναι ὅλα ὅσα ὡς τώρα
μάθαμε; ποιὸ κακὸ νέο θὰ μηνύσης;

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ

Σᾶς τὸ λέω μὲ δυὸ λόγια μόνο τώρα
καὶ θὰ τ' ἀκούστε· πέθανε ἡ Ἰοκάστη.

ΧΟΡΟΣ

ᾠ! ἡ βαριόμοιρη! Πές, ἀπὸ ποιά αἰτία;

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ

Ἄπ' τὰ ἴδια της τὰ χέρια, μὰ δὲν ἤσαστε
μπροστά, τὸ πιὸ πικρὸ νὰ δῆτε ἀπ' ὅλα.
Ὅσο ὅμως μὲ βοηθήση ἡ μνήμη, ἐκείνης
τῆς δύστυχης θὰ μάθετε τὴ μοίρα.
Σὰ διάβη ἀλαλιασμένη τὸ κατώφλι,
στὸ νυφικὸ ὄρμα δῶμα, μὲ τὰ δυὸ της
ξεριζώνοντας χέρια τὰ μαλλιά της.
Κι ὡς μπῆκε, μὲ ὄρμη κλείνοντας τὶς πόρτες,
τὸ Λάιο, τὸ νεκρὸ ἀπὸ χρόνια, κράζει,
κι ἀναθυμᾶται τὸ παλιὸ του σπέρμα,
πού ἀπὸ κεῖνο σκοτώθη, ἀφήνοντάς τη
μὲ τὸ γιό του γενιὰ νὰ σπείρη ἀνόσια.
Καὶ θρηνοῦσε τὴν κλίνη, ὅπου ἡ ἔρμη ἐγέννα
ἀπ' τὸν ἄντρα ἄντρα, παιδιὰ ἀπ' τὸ παιδί της.
Πῶς ὕστερα ἀπ' αὐτὰ ἐχάθη, δὲν ξέρω,
γιατὶ χύμησε μὲ ἄγριο βόγγο ὁ Οἰδίπους

καὶ πιά κανεὶς δὲν εἶδε τὴ θανὴ της,
μὰ κεῖνον ὄλοι, ποὺ ἐδῶ ἐκεῖ πλανιοῦνταν.
Τρέχει τρελά, ζητώντας μας μαχαίρι,
καὶ τὴ γυναίκα — ὄχι! τὴ μάννα του, ὅπου
νά 'ναι, τὴ μάννα αὐτοῦ καὶ τῶν παιδιῶν του.
Στὴ λύσσα του, εἶχε, λές, θεὸ ὁδηγὸ του,
τὶ δὲν τοῦ ἔδειξε τίποτα κανεὶς μας.
Καὶ μὲ οὐρλιασμα ἄγριο, ὡς νὰ τὸν σπρώχνη κάποιος,
στὶς διπλὲς πόρτες πέφτει· στοὺς ἄρμούς τους
τὰ μάνταλα λυγοῦν, κι ὄρμᾶ στὸ δῶμα.
Καὶ εἶδαμε τὴν Ἰοκάστη κρεμασμένη
μὲ πλεχτὸ βρόχο, ἀπὸ σκοινὶ ποὺ σειοῦνταν.
Σὰν τὴ θωρεῖ ἐκεῖνος, βαριὰ μουγκρίζει
καὶ λύνει τὴ θηλειά· κι ἅμα σωριάστη
χάμω ἢ φτωχή, ποιάν ἀντικρύζω φρίκη!
Σπάζει αὐτὸς τὶς χρυσὲς πόρτες, ποὺ ἐκράτουν
τὸ φόρεμά της, τὶς ἄρπᾶ καὶ μπήγει
τὶς βελόνες στὶς κόγχες τῶν ματιῶν του
σκούζοντας: «Νὰ μὴ δῆτε πιά ποτέ σας
τὰ ὅσα ἔπαθα φριχτά, κι ὅσα ἔχω κάνει,
σὲ σκοτάδι νὰ βλέπω ὅσους δὲν πρέπει,
νὰ μὴ νιώθω ὅσους ποθοῦσα νὰ ξέρω».
Κι ἀνοίγοντας τὰ βλέφαρα, χτυποῦσε
ὀλοένα· κι οἱ πυρροὶ βολβοὶ τοῦ ἐβρέχαν
τὰ γένια, κι οὔτε ἀνάβρυζαν σὰ στάλες

μονάχα ὑγρές, μὰ τὸν περέχυνε ὄλον
μαύρη βροχή, μαῦρο χαλάζι ἀπὸ αἷμα.
Ἔτσι ἦρθε ἡ συφορὰ κι ἀπ' τοὺς δυὸ ἀντάμα
καὶ ξέσπασε ὅμοια σὲ ἄντρα καὶ γυναίκα.
Ἡ ἀρχαία εὐτυχία τους, σὲ παλιὰ χρόνια, ἦταν
εὐτυχία ἀληθινή· τώρα εἶναι θρηῆνος,
στεναγμός, ντροπὴ, θάνατος, κι ἡ λύπη
δική τους τοῦ κόσμου ὄλη, ὅ,τι ὄνομα ἔχει.

ΧΟΡΟΣ

Γαλήνεψε τοῦ μαύρου τώρα ὁ πόνος;

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ

Κράζει: οἱ πόρτες ν' ἀνοίξουν, νὰ ἴδουν ὄλοι
τὸ φονιά τοῦ πατέρα του οἱ Καδμεῖοι,
τῆς μάννας τὸν — δὲ λέω τ' ἀνόσια λόγια —,
μακριὰ νὰ φύγη, νὰ μὴν πέση ἀπάνω
στὸ σπίτι αὐτὸ ἢ κατάρρα ποὺ ὁ ἴδιος πῆρε.
Μὰ ἀπὸ βοήθεια κι ὁδηγὸ ἔχει ἀνάγκη,
γιατὶ οἱ πόνοι τοῦ ἀβάσταχτοι εἶναι· ἀνοίγουν
τὰ μάνταλα τῆς πόρτας· θέαμα κοίτα
ποὺ συμπόνοια γεννᾶ καὶ στοὺς ἐχτροὺς του.

ΧΟΡΟΣ

Ἦ θέαμα φριχτὸ σπαραγμοῦ,

ὦ φριχτότερο ἀπ' ὅλα ὅσα ὡς τώρα
εἶδα ἐγώ. Ποιά μανία σὲ ἄρπαξε, ἔρμε;
Ποιός δαίμονας στέλνει
καινούργια κι ἀφάνταστα πάθη
στὴ μαύρη σου μοίρα;

Ἄλί σου, βαριόμοιρε.
Δὲν μπορῶ μήτε, ὦιμέ, νὰ σὲ ἰδῶ, καὶ ποθοῦσα
νὰ μάθω πολλά, καὶ πολλὰ νὰ σοῦ εἰπῶ,
πολλὰ νὰ ρωτοῦσα.
Τόση φρίκη μοῦ φέρνεις.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ἄλί, ἀλί μου, ὦιμέ, ὦιμένα, τοῦ μαύρου!
ποῦ μὲ φέρνει τὸ βῆμα μου, ποῦ
σκορπᾶ στὸν ἀγέρα ἢ φωνή μου;
ᾠ! ποῦ μ' ἔριξες, μοίρα!

ΧΟΡΟΣ

Σὲ συφορὰ ἀνάκουστη, ἀθώρητη, ἄγρια.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

ᾠ! σκοτεινιάς
σύννεφο ἄπειρο, μαῦρο, βαρὺ, ποῦ μὲ πνίγει
κυλισμένο ἀπ' ἀνέμους κακούς.

Ἄλί,
ἀλλὶ καὶ πάλε· πῶς ὁ πόνος μὲ τρυπᾷ
τῆς πληγῆς μου, κι ἡ θύμηση, ἄχ! τῆς συφορᾶς!

ΧΟΡΟΣ

Νιώθω, σὲ τέτοιες συφορές, πῶς θά 'ναι
διπλὸ τὸ πένθος, διπλὸ τὸ κακό σου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ἄχ, φίλε μου,
σὺ ἀπόμεινες πιστὸς σύντροφός μου, κι ἀκόμα
μὲ νοιάζεσαι ἐμὲ τὸν τυφλό.
ᾠιμέ!
Σὲ νιώθω, ὅσο ἂν μὲ σκέπη σκότος, τῆ φωνῆ
τῆ δική σου ὅμως ξεχωρίζω καθαρὰ.

ΧΟΡΟΣ

Τί ἔχεις κάνει; πῶς μπόρεσες τὸ φῶς σου
νὰ σβήσης; ποιός θεὸς σ' ἔσπρωξε, μαῦρε;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ὁ Ἀπόλλων, ὁ Ἀπόλλων, ὦ φίλοι, αὐτὸς ἦταν
ποῦ μοῦ ἔστειλε αὐτοὺς τοὺς καημοὺς καὶ τοὺς πόνους.